

ČLENOVÉ KOMORY PODNIKŮ KOMEČNÍ BEZPEČNOSTI ČR

ČASOPIS BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY VZNIKÁ DÍKY PODPOŘE TĚCHTO ČLENSKÝCH FIREM KPKB ČR:

ATALIAN CZ,s.r.o.
AVIATICA, U Trezorky 921/2,
CZ 158 00 Praha 5 - Jinonice
www.abfacility.com

HIGH SECURITY PRODUCTS, a. s.
Pod stárkou 378/3
140 00 Praha 4
www.h-s-p.cz

Agentura Pancéř, s. r. o.
K dubu 2330/2b, Chodov
149 00 Praha 4
www.pancer.cz

HYSPERIA GROUP, s.r.o.
1. Máje 71
664 84 Zastávka
tel.: + 420 728 397 341
www.hysperia-group.cz

ATON Security s.r.o.
Na Stráži 1576/35
190 00 Praha 9
www.cleanline.cz

TRIVIS – Centrum vzdělávání, s.r.o.
Na terase 355/8
182 00 Praha 8
www.trivis.cz

ECES Institut, s.r.o.
Kutuzovova 547/13
703 00 Ostrava
www.eces.cz

Hawking group, s.r.o.
Rybná 716/24
110 00 Praha 1
michal.bavsenkov@gmail.com

Silvermen s.r.o.
Bašty 6
602 00 Brno
www.silvermen.cz

ELSERVIS - Ivo Kolář
Dědinská 898/15
161 00 Praha 6

SIMACEK FACILITY CZ spol. s r. o.
Trnkova 34
628 00 Brno
www.simacek.cz

WAKENHAT FIN s.r.o.
Sazečská 560/8
108 00 Praha 10 Malešice
www.wakenhat.cz

P.R.L. SERVIS s. r. o.
Česká 334
621 00 Brno
www.prl-servis.cz

ANIM plus – RS, s. r. o.
Areál TJ MEZ, 775 01
Vsetín – Ohrada
www.anim.cz

General Provider s.r.o.
Sídlo: Kodaňská 432/15
101 00 Praha 10
www.generalprovider.cz

UNISEC s.r.o.
Riegrova 54
261 01 Příbram
www.unisek.cz

RAM SECURITY s. r. o.
Na Výhledu 139
250 66 Zdiby
www.security-cz.eu

Security MCO s.r.o.
Struha 865
517 54 Vamberk
www.mco-security.cz

Seal security s.r.o.
Jiráskova 2315/4
746 01 Opava
www.sealsecurity.cz

CyberGym Europe, a.s.
Pobočná 1395/1
141 00 Praha 4
www.cybergymeuropa.com

APEurope s. r. o.
Kaprova 42/14
110 00 Praha 1
www.apecurope.cz

CENTURION loss prevention a. s.
Kundratka 17/1944
180 82 Praha 8
www.centurionlp.cz

ABAS IPS Management s. r. o.
Jankovcova 1569/2c
170 00 Praha 7
www.abasco.cz

Solidita s.r.o.
Jeřábková 419
250 73 Radonice
www.solidita.cz

Synergia management czech s.r.o.
Moulikova 2238/1
150 00 Praha 5
www.synergia.cz

Česká pošta Security, s.r.o.
Sídlo: Politických vězňů 909/4
Nové Město, 110 00 Praha 1
pistek.roman@cpost.cz

ARES GROUP s.r.o.
Libušská 189/12
142 00 Praha 4
www.ares-group.cz

Preventa Service s.r.o.
Kutuzovova 547/13
703 00 Ostrava – Vítkovice
www.preventa.cz

ČECHYMEN a.s.
Na Mlýnici 33/1a
702 00 Ostrava
www.cechyman.cz

Pro Bank Security, a. s.
Václavské nám. 21
110 00 Praha 1
www.probank.cz

CBA corporation, a. s.
Trnkova 2881/156
628 00 Brno
www.cbacorp.cz

INEX Česká republika s.r.o.
Neumanova 11
412 01 Litoměřice
www.inexc.cz

SHERLOG Technology, a.s.
Londýnská 55
120 00 Praha 2
www.sherlog.cz

RTH Security, s.r.o.
Jaurisova 4
140 00 Praha 4
www.okoprahy.wa.cz

PRIMM bezpečnostní služba s. r. o.
Kutnohorská 309
109 00 Praha 10
www.primm.cz

Stratia s.r.o.
Podolská 613/28
147 00 Praha 4
www.stratia.cz

OKO 69 s.r.o.
Břežnina cesta 192/1
412 01 Litoměřice
www.oko69.cz

INPOS SECURITY
Křížkový Újezdec 42
251 68 Kamenice
www.inpos.cz

Národní stálá konference
o bezpečnosti (NSKB), z.s.
Chudenická 1059/30
102 00 Praha 10
www.nskb.cz

Ing. Martin Neuschl
Šachetní 391
261 01 Příbram

O.K. SHOOTING Security, s.r.o.
Záhradná 746/36
900 51 Zohor
Slovenská republika
www.sbs-shooting.sk

CERTERO company s.r.o.
- Duch Defend SECURITY

Za Ovčínem 13A
312 00 Plzeň
WWW.CERTERO.CZ

ČASOPIS KOMORY PODNIKŮ KOMEČNÍ BEZPEČNOSTI ČR

ŘÍJEN – PROSINEC/2020

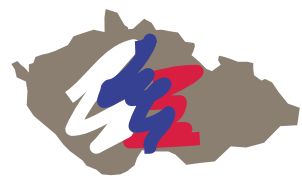
BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY

HASIČSKÉ SBORY A KRIZOVÝ ŠTÁB V DOBĚ PANDEMIE

BEZPEČNOSTNÍ A SITUAČNÍ MANAGEMENT

30 LET EXISTENCE OBEČNÍ POLICIE. A CO DÁL?

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY

Šéfredaktor

Mgr. Bc. Kateřina Poludová, DiS.

Jazyková spolupráce

PhDr. Alena Hasáková

Redakční rada

Ing. Václav Jahodář

Mgr. Bc. Kateřina Poludová,

DiS. Ivo Kolář PhDr.

Barbora Vegrachtová, Ph.D., MBA

Inzerce

kpkbcr@volny.cz

Nesignované fotografie a články

Redakce

Vydavatel

KPKB ČR Vrážská 1562/24a, 153 00

Praha 5

Registrace

Bezpečnost s profesionály

MK ČR E 20140

ISSN 2336-4793

Tisk

Bittisk s r. o. B. Němcové 53,

746 01 Opava

Rozšiřování zdarma

Autorská práva vykonává vydavatel,
užití celku nebo částí, rozmnožování

a šíření jakýmkoli způsobem
je bez výslovného souhlasu

vydavatele zakázáno.

**Na zadních stranách obálky
členové KPKB ČR**

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

starý rok je lidově řečeno „na spadnutí“ a nabízí se čas k ohlédnutí. Není to bohužel ohlédnutí příliš radostné a všichni víme proč. Potácíme se v problémech, které namnoze neumíme řešit, poněvadž se s nimi setkáváme zcela poprvé.

Přesto věřím, že navzdory všem těžkostem, kterým nás vystavila dosud nekončící covidová pandemie, jste v letošním roce prožili i hezké chvíle. Protože tak jako má každá mince dvě strany, má i těžká zkouška rub a líc. Na jedné straně sice přináší postupný a nezadržitelný rozvrat ekonomiky, na straně druhé však přispívá ke stmelování rodin a utužování přátelských vztahů.

Myslím, že letošní rok nás všechny přinutil k zamyšlení nad vlastními žebříčky hodnot. A možná i k jejich přeskupení. Protože jsme měli možnost mnohem více si uvědomit důležitost pevných a kvalitních vztahů, a to nejen v rodinách a mezi přáteli, ale i v práci a v různých dalších sociálních skupinách. Uvědomit si, jak je pro nás kromě zdraví důležitý pocit sounáležitosti a opory. Protože jen díky němu se dá každé složité období překonávat snadněji.

Dovolte mi vyjádřit naději, že Vás poslední letošní číslo našeho časopisu Bezpečnost s profesionály zaujme a probudí ve Vás podobné pocity, jelikož spolupráce při jeho tvorbě vycházela právě z takového přesvědčení.

Přeji Vám i Vaším blízkým klidné a spokojené vánoční svátky a do nového roku především zdraví a výdrž jít do lepších časů s úsměvem. Je to přece stará a osvědčená pravda, že s úsměvem jde všechno líp.

Za redakční tým a prezidium KPKB ČR

Ing. Václav Jahodář
prezident KPKB ČR

HASIČSKÉ SBORY, KRIZOVÝ ŠTÁB A PANDEMIE

Jak fungují hasičské sbory v době pandemie, jak jsou připraveni na stále rostoucí bezpečnostní ohrožení obyvatel, jak se daří koordinovat práci se zástupci státní správy – na tyto a další otázky odpovídá v rozhovoru pro TZB-info brigádní generál, inženýr Vladimír Vlček, který je ředitelem Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje.

Jaká je úloha hasičů v rámci Ústředního krizového štábu ČR?

Ústřední krizový štáb (ÚKŠ) odpovídá za koordinaci opatření a činnosti jednotlivých složek v boji proti pandemii COVID-19. Jeho pevnou součástí je rovněž Hasičský záchranný sbor České republiky (HZS ČR) a jedním ze základních členů je generální ředitel HZS ČR. Hasičský záchranný sbor ČR je dále součástí Stálé pracovní skupiny ÚKŠ a vede Pracovní skupinu pro koordinaci krajů, jejíž úlohou je permanentní komunikace s představiteli krajů o aktuální situaci a potřebách jednotlivých regionů, a dále pak Pracovní skupinu pro logistiku věcných zdrojů, což úzce souvisí s jejich distribucí, jakož i s aktualizací zásob OOP (Osobní ochranné prostředky) i s cílem ověřit, zda je prostředků skutečně dostatek. Naše úloha se spolu se vznikajícími složitostmi pandemie přirozeně dále rozvíjí a posouvá. Nyní jsme například vytvářeli mobilní odběrové týmy. HZS ČR disponuje sedmnácti mobilními odběrovými týmy pro úroveň ČR, čímž převyšuje i možnosti Armády ČR (AČR). Jeden z těchto týmů je přímo u Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK), přičemž další dva odběrové týmy jsou zřízeny pro potřeby Moravskoslezského kraje.

Co z toho vyplývá konkrétně pro Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje?

Naši činnost lze rozdělit do dvou rovin. První z nich tvoří opatření, která činíme k zachování akceschopnosti hasičských jednotek, příjmu tísňového volání na

linkách 150 a 112 a zajištění dalších činností spadajících do kompetence hasičského záchranného sboru kraje, například výkon státního požárního dozoru. Jsme samozřejmě v situaci, kdy evidujeme pozitivně testované příslušníky, narůstají nám karantény, celkem máme v současné době asi 7 % personálu takto vyblokováno, nicméně naše akceschopnost v rámci plošného pokrytí jednotkami požární ochrany musí zůstat zachována. Díky přijetí řady preventivních opatření se nám to stále daří, mimo jiné i zejména proto, že již delší dobu testujeme vlastní hasiče i naše civilní zaměstnance antigenními testy.

Druhou část tvoří činnosti v rámci našeho území. Zatímco v první vlně spočíval náš dominantní podíl v distribuci OOP, dezinfekci budov a budování odběrových míst, v druhé vlně pandemie COVID-19 se jedná převážně o dezinfekci objektů a zapojení našich příslušníků mezi mobilní odběrové týmy. Příslušníci HZS MSK jsou v současné době zapojeni do třech mobilních odběrových týmů. Ty zahájily svou činnost 26. října a během prvního týdne jsme odebrali vzorky od 664 osob v kraji.

Příslušníci HZS MSK jsou rovněž součástí stálé pracovní skupiny krizového štábu kraje, která denně monitoruje a analyzuje epidemiologickou situaci v kraji, zpracovává grafické a mapové podklady. Ty se následně distribuují orgánům krizového řízení. Dále sbíráme data o odběrech, kapacitách laboratoří, kapacitách nemocničních lůžek a zdravotnického personálu.

Na ostravské zářijové konferenci Požární ochrana jste hovořil o aktuální situaci v souvislosti s COVID-19. Změnil se od té doby váš pohled (či pohled HZS MSK); co považujete za nutné urychleně ošetřit a jaký model se ve vaší praxi nejvíce osvědčil?

Podzimní vlna pandemie je specifická. Dominantním problémem však již není nedostatek OOP. V současnosti je největší komplikací nedostatek personálu ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociální péče. I v situacích, kdy denně evidujeme v MSK více než tisíc nově pozitivně testovaných je nutností nepřestávat trasovat. S tím souvisí i potřeba optimalizace odběrových míst, zejména navýšování jejich kapacit. V posledním týdnu bylo v MSK odebráno více než 13 500 vzorků indikované veřejnosti. Alarmující je fakt, že jejich pozitivita dosahuje 35 %. Výjimkou nejsou ani dny, kdy poměr pozitivně testovaných vzorků dosahuje 40 %.

Naše společnost se nyní nachází v období takzvané pandemické únavy, která je typická tím, že přestože počet denních případů narůstá, společnost je pasivní. Je nezbytné soustředit svou pozornost na rizikovou komunikaci a znovu motivovat občany k důslednému dodržování protiepidemických opatření a vydaných krizových opatření.

Jedna skutečnost mě zásadně trápí, a to nesourodost dat, s nimiž pracujeme. Od jara poukazujeme na skutečnost, že jiná data jsou vykazována na úrovni Krajské hygienické stanice a jiná data na úrovni centrální prostřednic-

foto: HZS Moravskoslezského kraje

BEZPEČNÉ BYDLENÍ z pohledu technického vybavení

leták ke stažení ZDARMA
na www.tzb-info.cz/bezpecnost

Na co nezapomenout, abyste spali klidněji?

- Podívejte se na místa v domě, které je potřeba chránit.
- Představujeme řešení, která jsou efektivní z pohledu bezpečnosti a zaslouží si pozornost.
- Instalací bezpečnostních opatření můžete zvýšit bezpečnost vašeho domu i jeho okolí.
- Prozíravou renovací domu snížíte nejen výdaje za energie, ale můžete předejít také škodám na majetku.
- Promyšlenou jednorázovou investicí při renovaci přispějete ke snížení nákladů na opravu a údržbu domu.

Inspirujte se cennými informacemi
v našich příručkách na portálech

tvím ministerstva zdravotnictví, re-spektive centrálního řídicího týmu. Toto jsem prezentoval i na zmíněné odborné konferenci, a bohužel k žádnému zásadnímu posunu v této oblasti dosud nedošlo.

To zřejmě úzce souvisí i se stavem české státní správy. Jaké máte s tímto zkušenosti? Vidíte na současné situaci i nějaká pozitiva?

Obecně státní správa oproti jarní vlně reaguje podstatně operativněji. Jsou již nastavené určité mantinely a situace není vnímána jako něco nového, nepoznaného. Dále je však potřeba pracovat s důvěrou občanů ve stanovená omezující opatření, která se oproti jaru vlivem některých kroků na úrovni vlády velmi snížila. Zatímco první vlna pandemie společnost semkla a posílila, tato druhá ji rozděluje. Velmi pozitivně vnímám zvyšující se IT gramotnost populace, a to nejen v kategorii dětí a studentů, kteří jsou nyní vzdělávání distanční formou, ale i populace produktivního věku díky práci z domova. V neposlední řadě se to projevuje i u seniorů, kdy komunikace přes internet alespoň částečně dokáže nahradit běžný sociální kontakt. Budoucím trendem tak bezesporu bude změna v oblasti vzdělávání, a to se týká i nás hasičů, kdy jedním z našich poslání je rovněž vzdělávání veřejnosti v oblasti ochrany člověka za mimořádných událostí a běžných rizik.

Jaká je podle vás budoucnost vašeho oboru ve světě moderních technologií? Mohl by počet požárů a živelních katastrof při dobré prevenci bez omezování osobních svobod skutečně ubývat?

V moderních technologiích je obrovský potenciál, který nejen že můžeme, ale troufnu si říct, že musíme využít. Naprosto jistě nenastane situace, kdy budeme připraveni na úplně všechny mimořádné situace, neexistuje nulová pravděpodobnost rizika. Žijeme v dynamicky se vyvíjející době. Naše bezpečí ovlivňuje zejména změna klimatu, rozvoj technologií a globální otevřenost světa. Vznikají tak nová rizika, která nás dosud nepotkala a kterým se musíme naučit čelit. Na druhou stranu je potřeba využít obrovský potenciál moderních technologií, zaměřit se nejen na identifikaci nových hrozeb, ale i na zvyšování resilience společnosti v širším kontextu. Nejedná se jen o odolnost složek Integrovaného záchranného systému (IZS), prvků kritické infrastruktury, ale rovněž o odolnost území, včetně aktivního zapojení

každého z nás. Vždy však musíme být připraveni i na neočekávané události. Nové moderní technologie nám mohou výrazně pomoci.

Díky počítačovým simulacím můžeme spoustu událostí lépe předvídat, můžeme lépe předvídat i to, jak se bude mimořádná událost dále vyvíjet, a s předstihem na ni reagovat. V tomto směru vidím obrovský potenciál ve vzdělávání občanů i odborné veřejnosti. Významnou úlohu v tomto procesu hrají nezávislé organizace mající za cíl zvyšování povědomí občanů o bezpečnostních rizicích nebo vzdělávací instituce. Náš kraj má v tomto obrovskou výhodu nejen díky aktivnímu působení České asociace hasičských důstojníků, ale i díky spolupráci HZS MSK s Fakultou bezpečnostního inženýrství VŠB-TU Ostrava. Na druhé straně, pokud se podíváme na prostou hru čísel, je nutno konstatovat, že počet událostí, ke kterým vyjíždíme, každoročně stoupá. V posledních letech překračuje 22 tisíc událostí, k nimž byly vyslány hasičské jednotky v rámci MSK. K dnešnímu dni je to za rok 2020 již bezmála 23 tisíc událostí, a to jsou ještě dva měsíce před námi. Na druhé straně je třeba konstatovat, že se nezvyšuje počet požárů ani dopravních nehod, každá z těchto kategorií výjezdů zabírá asi 10 % naší výjezdové činnosti. Takže už to zdaleka není pouze o hašení. Naopak hasiči dnes provádějí široké spektrum všech činností s cílem záchrany životů, zdraví a majetku.

TZB info

foto: HZS Moravskoslezského kraje

BEZPEČNOSTNÍ SITUAČNÍ MANAGEMENT

V předchozích příspěvcích jsem nastínil nové přístupy ke strategickému rozvoji v podobě inteligentních měst budoucnosti, která jsem zasadil do bezpečnostně orientovaného kontextu představením návazného konceptu Safe & Resilient Cities (bezpečná a odolná města).

Dotkl jsem se témat přínosů moderních analytických nástrojů pro vytěžování kamerových systémů, analyzoval přístupy pro zajištění perimetru a zamýšlel se nad rizikovou oblastí kybernetické bezpečnosti a zabezpečení dat. V posledním svém příspěvku jsem se zabýval „nervovou soustavou“ městského organismu v podobě komunikačních sítí, kde jsem poukázal na závažný význam sítí páté generace (5G) pro rozvoj moderní digitální společnosti a jejich potenciální dopady na bezpečnostní prostředí. Tentokrát se zaměřím na enormně rychle se rozvíjející koncepční přístup reprezentující „centrální nervovou soustavu“ měst – bezpečnostní situační management.

Základní koncept

Metodické přístupy a nástroje bezpečnostního situačního managementu k integraci procesů a datových výstupů ze širokého spektra oblastí provozu města umožňují nejen standardizaci, ale zejména automatizaci návazných akčních kroků a opatření. Centralizace informačních zdrojů, včetně korelace, kontextuální analýza a vizualizace jejich výstupů (např. z MKDS, dopravní telematiky, energetických dat, databáze incidentů apod.) umožňují skutečně efektivní řízení města postavené na aktuálních, lokálně specifických a kontinuálně sesbíraných informacích.

Integrovaný bezpečnostní management zahrnuje rovněž závazek modernizace nástrojů a opatření situační prevence pro zvýšení bezpečnosti ve všech částech města, spolupráci na systematickém rozvoji opatření k před-

cházení rizik a minimalizaci jejich následků (krizové řízení a plánování) a zejména efektivní integraci a sdílení vytěžovaných dat mezi městem (městskou policií) a krajskými organizačními složkami (IZS, KŘ PČR).

Metropolitní dispečink

Bezpečnostní situační management je v optimálním scénáři prováděn a zajišťován dedikovaným řídicím centrem, např. v podobě pokročilého metropolitního dispečinku či náležitě vybaveného prostoru pro krizové řízení, které slouží jako pomyslný mozek města, do a ze kterého plynou veškeré provozní informace. Efektivita a přidaná hodnota tohoto centra je vázána na počet a kvalitu datových zdrojů a integrovaných systémů.

Platformy pro situační management a řízení incidentů

Klíčovými funkcemi jsou pochopení, správa a koordinace komplexního životního cyklu městských situací, událostí a incidentů (interní provoz na úřadu, procesy přímé a automatizované komunikace s občany, dopravní management, energetické výpadky, hlášení problému a provádění údržby ve veřejném prostoru či řešení krizových situací a podpora IZS).

K tomuto účelu slouží integrační platformy odobě mapových a GIS podkladů k usnadnění jejich monitoringu a řízení. Tato integrace umožňuje monitorovat klíčové provozní ukazatele a téměř okamžitě detekovat odchylky od standardního provozu, které předznamenávají specifické provozní situace.

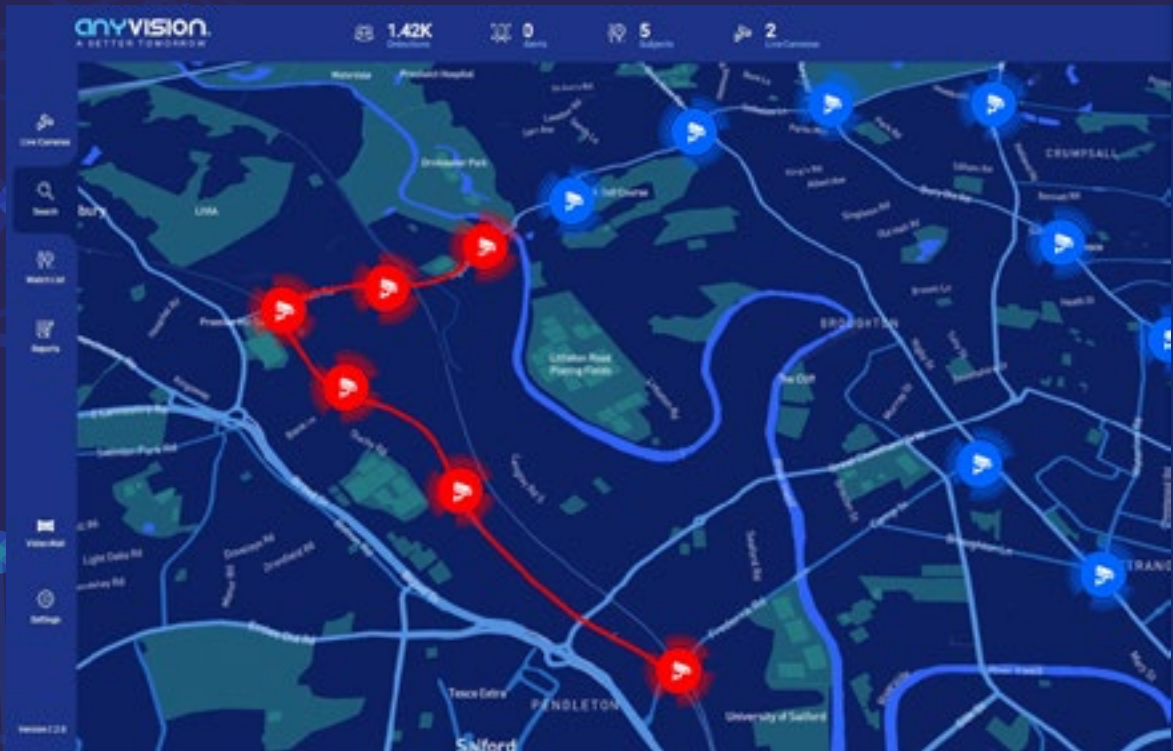

Foto: Christian Lue

- Informace přijaté z integrovaných technologií jsou kategorizovány a ukládány.
- Situační platforma data přebírá k jejich dalšímu zpracování.
- Každý vstup je vyhodnocen na základě nastavených podmínek a pravidel.
- Každá situace má nastavenou odpovídající reakci – od jednoduchého uložení notifikace/vstupních dat až po vytvoření nové události.
- Systém dokáže reagovat na příchozí oznámení automatickými odpověďmi.
- Samostatně spouští přednastavené úkony, nebo může nabídnout standardizovaný výběr reakcí, ze kterých operátor/uživatel vybírá.
- Systém také operátorovi poskytuje podporu – krok za krokem jej provádí přednastaveným pracovním postupem (např. krizovým plánem při spuštění a potvrzení odpovídající situace).
- Celý proces vyhodnocování vstupů a následných reakcí vytváří auditní stopu – přijatá oznámení a reakce lze dále analyzovat.

✓ Nastavení pravidel umožňuje také vytvoření události, kterou musí operátor řešit. Za tímto účelem platformy poskytují konfigurovatelné pracovní postupy (workflow) se specifikovanými přechody mezi stavy událostí. Systém lze použít rovněž jako řídicí středisko pro řešení různých situací podle požadavků uživatele.

Role kamerových a dohledových systémů

Situační management je zastřešujícím konceptem i pro další efektivní rozvoj MKDS, zejména s ohledem na automatizované vytěžování a analýzu obrazových dat pro rozhodovací procesy města. Strategický rozvoj vyžaduje inovací infrastruktury a nástrojů MKDS, zabezpečení výkonné konektivity, vyu-

žití odpovídajícího softwaru a zmapování lokálně-relevantních bezpečnostních scénářů. Na většině území České republiky však rozvoj kamerových systémů probíhá nekonceptně, nasazením pouze jednotlivé technologie bez vazby na širší celek.

Ve „Studii rozvojového potenciálu MKDS“ v jednom českém městě se zvýšenou kriminalitou jsme se snažili

o rozsáhlou vstupní analýzu obsahující pasportizaci stávajícího stavu kamerového systému, včetně jeho architektury, zhodnocení bezpečnostního prostředí města, kapacit městské policie a dostupné konektivity. Vysokou přidanou hodnotu představuje definice relevantních bezpečnostních scénářů ve městě, které lze vyhodnocovat skrze pokročilý analytický software.

Bezpečnostní scénáře

Následující výčet obsahuje jak scénáře potenciálu využití kamerového systému, tak scénáře plánující využití nového typu bezpečnostní senzorky. Scénáře pro využití senzorického systému a MKDS se rozumí identifikace a analýza potenciálu veškerých moderních a inovativních funkcionalit kamerových

systémů, obrazových dat a jejich prioritizace pro implementaci v prostředí daného města.

Veškeré níže popsané situace, systémy, zpracování a vyhodnocování dat musí systém zajišťovat 24/7/365. U kamerových, detekčních a doplňkových pod-systémů je nutné, aby za jakýchkoli povětrnostních, klimatických a světelných podmínek nebyla jejich činnost omezena ani snížena.

Přehled bezpečnostních scénářů

Detekce osob	Překročení operátorem definované oblasti
	Opuštění nebo vniknutí určeného počtu lidí do oblasti
	Detekce pádu člověka a jeho nehybnost
	Detekce záškoláctví
	Detekce zahálky (časové přítomnosti)
	Ochrana majetku před sprejerstvím
	Detekce shromažďování
	Dodržování vzdáleností
	Body Recognition – rozpoznání pohybu
Detekce objektů	Heat mapy
	Detekce nových předmětů
	Detekce střelných zbraní
	Detekce chladných zbraní
	Detekce odložených zavazadel
	Trasování objektů
Detekce zvuků	Klasifikace objektů na snímáné scéně
	Detekce křiku
	Detekce hlasité hudby
	Detekce dětského pláče
	Detekce tříštění skla
Doprava	Detekce nepovolených vozidel
	Rozpoznávání registračních značek vozidel a další informace o vozidlech
	Změna směru
	Detekce parkovacích míst
Ostatní	Detekce mimořádných jevů
	Detekce ohně a požáru
	Forenzní analýza
	Sdílení obrazu a informací se strážníky v terénu
	Sdílení informací s dalšími relevantními subjekty
	Physical Security Information Management (PSIM)
	Osobní monitorovací jednotky
	Obousměrná hlasová komunikace
	Spouštění doplňkových podsystémů

Body recognition – ukázka dobré praxe.

Opěrným bodem komplexního posouzení je detailní situační analýza vybrané části města, včetně její 3D vizualizace. Návrhová část zohledňuje nejen nové návrhy kamerových bodů, ale rovněž požadavky na podpůrnou infrastrukturu, modernizaci dohledového centra využitím pokročilých analytických funkcí jak v online streamu z kamery, např. z tělových kamer či jiných mobilních zařízení, tak ze záznamu. Zohledňuje možnosti využití sítě 5G, nastavení technické spolupráce městské policie s krajskými ředitelstvími policie a zejména definici technických standardů a minimálních požadavků na přenos a sdílení dat ze všech zapojených systémů. Dokument je ukončen dlouhodobou rozvojovou vizí zachy-

cující inovativní bezpečnostní trendy v oblasti využití dronů, antidronových a lidarových technologií v ekosystému města a jeho okolí apod.

Sítě páté generace

V kontextu bezpečnostního situačního managementu je potřeba znovu zmínit význam nových komunikačních sítí. Plnohodnotná integrace velkého počtu senzorů v městském prostoru, objemných databází, údajů ze satelitních snímků či obrazových dat z kamerových systémů do jednoho funkčního celku („nervové sítě“) vyžaduje do budoucna výkonná a spolehlivá datové přenosy. Právě tento typ konektivity nově přináší síť 5G, které umožňují úplně naplnění potenciálu těchto tech-

nologií, zejména v kontextu zabezpečeného přenosu a sdílení velkého objemu dat v reálném čase s nízkou latencí. S podporou 5G lze navíc získat přístup k vysoce výkonným výpočetním kapacitám, a zejména zprostředkovávat dříve nepředstavitelný objem informací právě terénním pracovníkům, např. skrze mobilní aplikace, které současně usnadňují mapování a záznam událostí v terénu uprostřed živé akce.

Situační analýza – vizualizace

Mezi nástroje simulačních modelů patří např. přidání virtuální kamery, skrze kterou lze provádět testy kamery, např. pohled kamery. Objekt se může otáčet a přibližovat, aby zjistil, zda je kamera umístěna na správném místě.

Simulace perspektivy z kamery na objektu.

Přehled pokrytí prostranství po zavedení navrhovaných opatření.

Vyhodnocení slepých míst.

3D volumetrické řešení

Pilotně lze v lokalitách testovat nasazení monitorovací technologie LiDAR, která je schopná mapovat a poskytovat praktické informace o dění v monitorovaném prostoru bez jakéhokoli narušování soukromí – technologie nevyužívá obrazová data, ale vytváří 3D

model mračen bodů získaných pomocí laserového paprsku. Systém umožňuje jak detekci objektů, tak monitorování a zabezpečení perimetru a zón.

V tomto případě by byla technologie využita např. pro detekci a rozpoznání shluku většího počtu osob (např. 5+) a automaticky by došlo k zaslání notifikace do dispečinku a k automatickému nasměrování blízkých kamerových bodů na oblast zájmu.

Dosah senzoru LiDAR.

Rozpoznání objektů (těl) v prostoru.

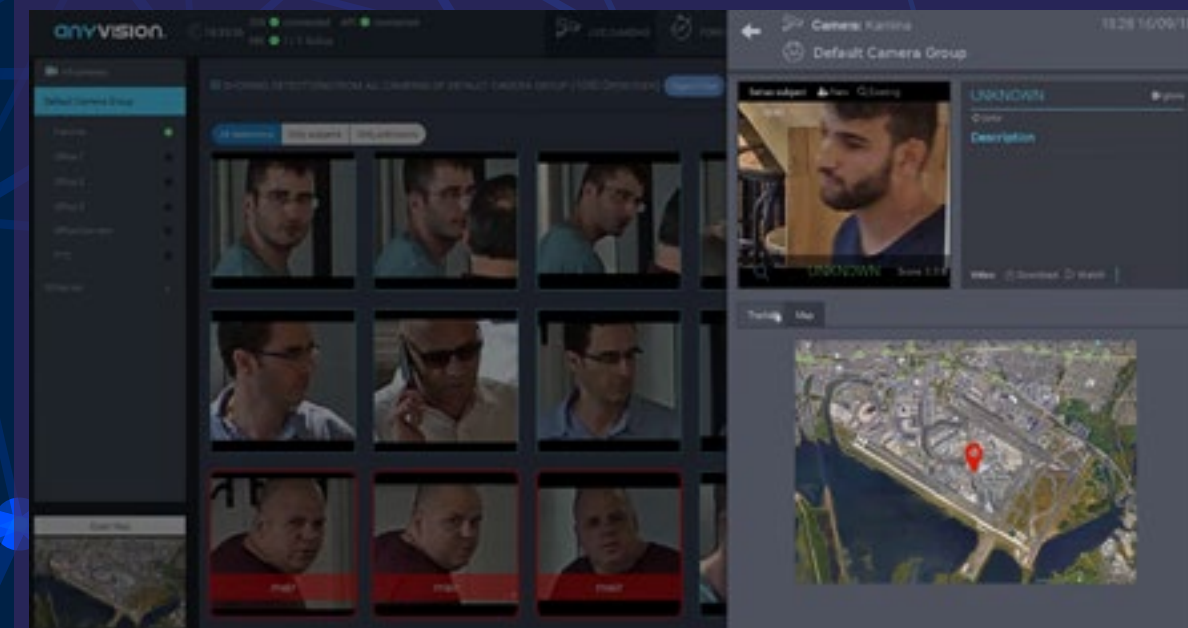

Heatmapy bezpečnosti

Na závěr bych rád zmínil další efektivní nástroj ve vazbě na bezpečnostní situační management. Jedná se o novou úroveň komplexity ve zpracování mapových podkladů integrující kontextuální analýzy velkých objemů dat

z vysokého počtu zdrojů, včetně bezpečnostních analýz a predikcí z dat mobilních operátorů, které mohou například upozornit na zvýšený výskyt osob s potenciálním rizikem kriminální aktivity. Tyto heatmapy v kontextu

řízení bezpečnosti slouží jako vstupní podklad pro úspěšné predikce a případné simulace bezpečnostních scénářů k výše zmíněnému komplexu opatření.

Obrazové přílohy: AnyVision

Ing. Daniel Vlček

zakladatel a řídicí partner poradensko-technologických společností Gatum a Unit, člen KPKB, AFCEA a spoluautor metodiky Bezpečné město od Czech Smart City Clusteru

ČESKÁ POŠTA SECURITY SE STALA PLATINOVÝM PARTNEREM SPOLEČNOSTI HIKVISION

Přední český integrátor bezpečnostních systémů Česká pošta Security, s. r. o. (dále ČPS), se stal oficiálním partnerem nejvyšší úrovně společnosti HIKVISION Czech, s. r. o. (dále Hikvision).

Hikvision je přední světový poskytovatel inovativních bezpečnostních produktů a řešení a neustále posouvá kupředu nejen sebe, ale také celý obor bezpečnostních systémů. Každý rok dosahuje významného pokroku v oblasti výzkumu a vývoje pro další inovace produktů, do kterých každoročně investuje 7-8 % svých ročních tržeb z prodeje. Kromě bezpečnostního průmyslu rozšiřuje společnost Hikvision

svůj dosah i na inteligentní domácí technologie, průmyslovou automatizaci a automobilovou elektroniku. Hikvision určuje trendy v oboru a díky vlastním nejnovějším technologiím je vždy o krok před konkurenčními firmami. Spolupráce těchto dvou společností již vedla k řadě úspěšných řešení integrovaných nejen na pobočkách České pošty, ale i u dalších významných českých organizací. Hlavní výhodou vzniklého

partnerství je možnost dodání a instalace veškerých produktů značky Hikvision. Partnerství umožňuje Česká pošta Security čerpání mnoha benefitů, díky kterým jsou např. informováni o nejnovějších technologiích, produktech a trendech ještě před jejich uvedením na trh, což jim poskytuje výhodu „prvního“ oproti konkurenčním integrátorům. Další nespornou výhodou partnerství jsou certifikovaná produktová

školení technických pracovníků ČPS, kteří tak mohou okamžitě reagovat na případné řešení technických problémů jak při instalaci, tak při servisu systémů. Jedním z úspěšných projektů vzniklých na základě spolupráce mezi ČPS a HIKVISION je implementace řešení pro pulty centrální ochrany (PCO). Kromě již zmíněných společností se na tomto projektu podílela i další česká společnost NAM system, a. s. (dále NAM), která poskytla technologický základ tohoto řešení (popsáno na následující straně). Stejně jako ČPS, tak i NAM patří mezi partnery Hikvision. NAM však není zařazen mezi standardní obchodní partnery, ale mezi technologické, což společnosti zaručuje maximální podporu při integraci řešení Hikvision a umožňuje bližší spolupráci, která vede např. k propojení systémů různých výrobců a k tvorbě ucelených řešení.

ČPSECURITY

HIKVISION

NAM SYSTEM

HikCentral Gateway

videoverifikace poplachu dispečerem

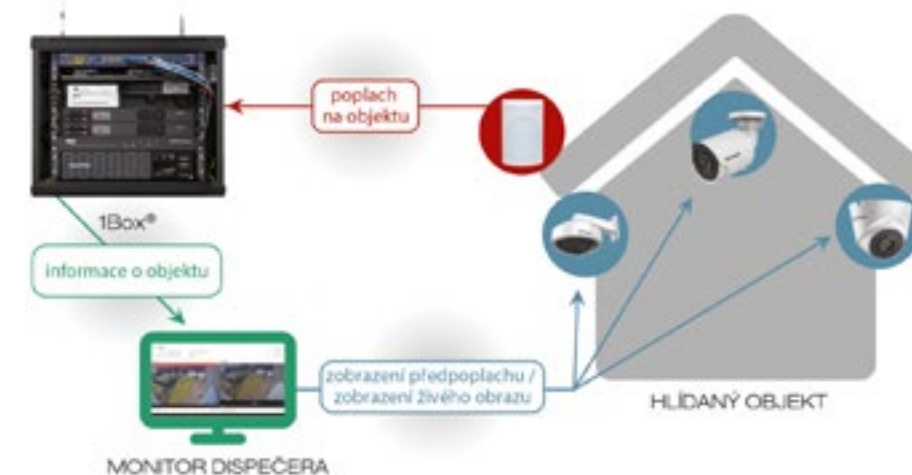
Spolupráce firmy Hikvision a NAM system přinesla novou možnost propojení kamerových systémů dodávaných společností Hikvision s PCO 1Box. Toto řešení je speciálně navrženo pro usnadnění práce dispečerů na DPPC. Využije ho například i Česká pošta Security, která tak umožní dispečerům lépe vyhodnotit situaci při poplachu a rychleji zareagovat. Pokud je na hlídaném objektu nainstalován elektro-

nický zabezpečovací systém a zároveň kamerový systém, mohou nově oba systémy spolupracovat. V případě detekce narušení objektu zabezpečovacím systémem se dispečerovi zobrazí nejen klasická poplachová událost. Navíc se mu zobrazí živý přenos z vybraných kamer na objektu a také záznam z předpoplachu. Výsledkem je, že dispečer získá možnost snadno videoverifikovat poplach a má rychlý

přehled o tom, co se na objektu stalo a děje. Díky tomuto řešení není třeba zajišťovat nonstop videodohled, který je nejen náročný na datový provoz, ale i množství dispečerů. Dalším krokem ve spolupráci Hikvision a NAM system bude zajištění příjmu poplachů, které detekují kamery na objektu, do PCO 1Box.

PRŮBĚH SPOLUPRÁCE SYSTÉMŮ PŘI POPLACHU

- 1 PZTS zaznamená pohyb na hlídaném objektu a vyvolá poplach.
- 2 Poplach je přenesen na DPPC a dispečer převezme poplachovou událost.
- 3 Jedním kliknutím tlačítka ve formuláři hlídaného objektu si otevře program Hikvision.
- 4 Dispečer zde vidí živý přenos z objektu a záznam videa z doby předpoplachu a poplachu.
- 5 Tato nahrávka se automaticky ukládá na DPPC.

VÝHODY PROPOJENÍ HIKCENTRAL GATEWAY A PCO 1BOX®

Rychlé připojení ke kamerám

Stačí stisknout tlačítko ve formuláři výjezdu a dispečer ihned vidí záznam z kamer. Nemusí složitě hledat a přihlašovat se do účtu v kamerovém systému.

Okamžitý přehled o situaci

Videoverifikace umožní dispečerovi vidět, co se na objektu děje a dělo ještě před poplachem. Rozpozná falešné poplachu, a výrazně tak omezí zbytečné výjezdy.

Lepší reakce a řešení poplachu

Dispečer lépe zhodnotí situaci na objektu, rychleji reaguje a rozhoduje o dalším postupu. Při zásahu dokáže dát výjezdové jednotce podrobnější informace.

Automatické uložení videa

Každé poplachové video je zároveň automaticky uloženo na DPPC pro pozdější doložení průběhu.

Není nutné držet 24h videodohled

Dispečer nemusí nonstop sledovat kamerové záznamy z objektu. Důležité je situaci na objektu vidět v případě vyvolaného poplachu.

Chcete vědět více?

Podívejte se na
www.1box.cz

Služby a technologie Hikvision poskytuje:

Česká pošta Security
www.cp-security.cz
info.cps@cpost.cz

PRIVATIZACE BEZPEČNOSTI A DALŠÍ TRENDY NA PŘÍKLADU ŠPANĚLSKA

Do konce 70. let a někdy ještě i v průběhu 80. let 20. století působili v některých obcích Španělska noční hlídači. Jednalo se o muže v uniformě, vybavené obuškem nebo holí, svítilnou a píšťalkou pro přivolání pomoci. V některých případech se jednalo o neplacenou polodobrovolnickou funkci, částečně sponzorovanou některými obchodníky a dalšími sousedy.

Po roce 2000 se výše zmíněný model začal znovu objevovat, avšak často na principu zakázky pro soukromou bezpečnostní službu. To platí například pro obce Gijón (Autonomní společenství Asturia, provincie Asturia, okolo 270 000 obyvatel) nebo Premià de Dalt¹ (Autonomní společenství Katalánsko, provincie Barcelona, okolo 9 800 obyvatel). V obou obcích byly spuštěny projekt „Klidné sousedství pro 21. století“.

Tento název může být matoucí, protože jádrem iniciativy je angažování soukromé bezpečnostní služby, společnosti Enerpro, konkrétně v obci Premià de Dalt. Projekt posvětilo Ministerstvo vnitra Katalánska a jedná se tak od ledna 2019 o jeden z pilotních počínů, označitelných v tomto autonomním společenství za privatizaci výkonu zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku.

Privatizace bezpečnosti na lokální úrovni

V obci působili do roku 1985 dva místní strážci. Poté byli přičleněni ke zdejší obecní policii. Tato obecní policie (Policia Local) uvádí pro rok 2020 celkem 19 příslušníků, vybavených dvěma automobily a dvěma motocykly³. Jedná se tedy o již bezmála klasickou argumentaci „vícevrstevnatým odběrem“. Katalánskou „regionální“ autonomní policii (Mossos d'Esquadra) odbřeměňuje obecní/místní policie², obecní/místní policii odbřeměňují obecní strážci, v tomto případě pracovníci z prostředí soukromého sektoru. Zdejší místní policie je natolik „odbřemeněná“, že dokonce nabízí zajištění přímého přenosu z dětských narozeninových oslav v průběhu nařazeného zákazu vycházení, jako satisfakci za tento zákaz.

Od roku 2007 řídí obec uskupení katalánských politických stran a hnutí Convergència i Unió (CiU). Vedení obce hájí projekt s tím, že obecní pokladna je v dobré kondici, veřejnost však není vždy s bezpečnostními standardy v obci spokojena, v neposlední řadě i proto, že se nedá dost dobře hovořit o dobrovolnických snahách řešit bezpečnost v obci vlastními silami. Není ani divu,

protože obec je chápána jako „noclehárna“ pro osoby dojíždějící za prací a studiem do nedaleké Barcelony. Platný právní rámec údajně neumožňuje řešit situaci navýšením počtu obecních strážníků, a proto se vedení obce usneslo řešit situaci dodavatelsky. Objem financí na tuto iniciativu (není zřejmé, zda do konce roku 2019, nebo na jinak pojaté období) činí 100 000 eur. Obec přitom prohlašuje, že její výdaje na bezpečnost v roce 2019 činí skoro 104 eur na obyvatele a rok. V provincii Barcelona činí tento údaj průměrně méně než 69 eur.

Po určitém testovacím období (leden až květen 2019), pokud se koncept osvědčí, se jednak plánuje postupné najmutí až 12 soukromých strážců a jednak se počítá s investicí do zkvalitnění kamerového systému v obci (aby bylo například možné automatické rozpoznávání registračních značek vozidel). Obec je rozdělena do čtyř pochůzkových zón, jimiž budou procházet strážníci, soukromí strážci nebo jejich smíšené hlídky.

Společnost Enerpro přitom zdůrazňuje, že pro plnění tohoto úkolu vyčlenila ty nejlepší pracovníky, bez „škralloupů“ v minulosti, a že počítá s jejich dalším proškolením a vybavováním blíž neupřesněnou moderní technikou.

Celostátní kontext privatizačních snah

Dosud zmíněné je však jen jedním z mnoha příkladů privatizace bezpečnosti ve Španělsku. Sektor soukromé bezpečnosti avizoval pro rok 2019 obrát více než 4 miliardy eur, rozdělené mezi asi 1 581 společností – roku 2013 to bylo „jen“ 1 490 společností, z toho celkem 1 273 z nich působilo celostátně, 183 jen v Autonomním společenství Katalánsko a 34 pouze v Autonomním společenství Baskicko.⁴ Zejména středopravá křesťansko-demokratická Lidová strana (Partido popular, PP), která v zemi vládla naposledy mezi lety 2011 až 2015/2016, údajně otevřela tomuto trendu stavidla dokořán – a stále ho podporuje, alespoň na regionální nebo lokální úrovni⁵.

Emoce přinášejí i paralelní privatizační projekty ve vztahu k poskytování zdra-

votnických služeb, přičemž argumentace je zde velmi podobná jako v případě zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku – veřejné rozpočty jsou napjaté, z nich pokrytý standard je zapotřebí chtít-nechtět snížit, kdo chce a je toho schopen, může investovat do určitého nadstandardu.⁶

Ale zpět k tématu bezpečnosti v užším smyslu slova. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních společností, vigilantes, jsou ve velkém měřítku využíváni při ostraze věznic, vojenských zařízení, zdravotnických zařízení či dalších zařízení státní správy nebo právě jako „alternativa“ či „doplňek“ ke zřízení obecní policie v některých obcích.

Nejúspěšnější byly v této souvislosti společnosti Securitas Direct España (více než 130 000 kontraktů), Prosegur (více než 22 000 kontraktů), Tyco Integrated Security (více než 9 000 kontraktů), Detector De Seguimiento y Transmisión (více než 8 000 kontraktů), Secur (více než 5 000 kontraktů), Ralset Seguridad (více než 4 590 kontraktů) nebo Securitas Seguridad (více než 2 000 kontraktů).

Konkrétně společnost Prosegur bývá označována jako oblíbenec někdejšího ministra obrany Federica Trillo. Ten byl během svého úřadování mezi lety 2000 až 2004 průkopníkem privatizačních snah při ostraze vojenských zařízení. Zmíněné firmě přitom v této době zajistil kontrakty v hodnotě celkem 7 milionů eur. Dnes jsou (nebo v nedávné minulosti byli) navíc ve vedení firmy významní veteráni politické sféry – Martín Villa (někdejší místopředseda vlády a ministr vnitra) a Rafael Arias-Salgado (někdejší ministr regionálního rozvoje).

Securitas Seguridad získala v roce 2012 zakázku na ostrahu „letiště duchů“ v lokalitě Castellón – Costa Azahar, a to za sumu 903 000 eur ročně. Hybatelem zakázky byl Carlos Fabra, svého času předseda rady provincie Castellón, později manažer soukromé společnosti Aerocas.

Společnost Secur je vedle toho údajně napojena na někdejšího ministra obrany Pedra Morenése.

Zlé jazyky tvrdí, že právě politici z prostředí Lidové strany umožnili stav, kdy státní instituce třeba v roce 2013 uzavřely ne méně než 224 094 smluv pro oblast dozoru a ochrany zařízení státní správy. Dalších asi 25 000 smluv tohoto typu uzavřely autonomní vlády a obce. Tyto kontrakty přitom z nějakého důvodu mířily pouze k 50 soukromým bezpečnostním společnostem, kdy u některých se jen ztěží dají skrytí vazby na současné či nedávné celostátní, regionální či lokální politiky.⁷

Veřejní představitelé přitom mimo jiné argumentovali nutností pomoci sektoru soukromé bezpečnosti překonat hospodářské ochlazení, včetně jeho role „odkladisti“ osob propuštěných z policejních složek v kontextu snížení rizika ze strany baskických teroristických skupin. Ještě nedávno byly ve Španělsku zakázky ve veřejném sektoru velmi zřídka, dnes tvoří přes 20 % objemu obrát soukromých bezpečnostních služeb.

Kritici přitom poznamenávají, že motivace tohoto druhu je sporná. Tyto procesy se podle odborářů odehrávají na úkor investic do Národní gardy (četnictva) nebo Vězeňské služby. Veřejné bezpečnostní sbory byly zredukovány o tisíce osob, okolo 30 % jejich vozového parku je v havarijním stavu – ale prostředky pro nábor soukromých strážců se najdou. Soukromí strážci přitom nejsou levnější! V průměru totiž připadá na soukromého strážce náklad okolo 41 000 eur, zatímco na četníka jen 33 000 eur a na příslušníka Vězeňské služby jen 25 000 eur ročně. U samotných strážců však tato suma často nekončí – ti nezřídka pracují za mzdu nižší, než je mzda minimální – a výdaje státu nebo obce tak končí u vlastníků soukromých společností, kdy nelze vyloučit jejich použití či zneužití i pro korupční účely.

A kruh se uzavírá rozhodnutím Ministerstva financí a veřejné správy z 16. září 2014, podle kterého sdružení menších obcí v Autonomním společenství Castila y León nebudou moci zřizovat klasickou místní policii, ale budou muset pro tento účel najímat soukromé strážce⁸.

„Sousedské hlídky“ jako alternativa

Koncept „sousedských hlídek“ v moderním smyslu slova se ve Španělsku datuje zpět do roku 1999. Obvykle je v této souvislosti používán název „Vecinos Cooperando y Colaborando de Espana“ což je ostatně i název jejich registrované asociace⁹. Přes všechny snahy o standardizaci jsou tyto platformy na lokální úrovni propastně odlišné. Někde se omezují vysloveně na bezpečnost a noční pochůzky, jinde panuje snaha o širší angažmá v komunitě, včetně různých volnočasových aktivit pro mládež nebo pomoc seniorům. Jinde se jedná o prodloužené ruce případných místních sponzorů, například distributorů zámků, alarmů a bezpečnostních kamer. Všeobecně je možno konstatovat, že aktivity obvykle stojí a padají s jedním nebo několika málo nadšenci a v případě jejich odchodu je obtížné lokální organizaci udržet.

Přístup jednotlivců ke zvyšování vlastních bezpečnostních standardů

Tento přehled by nebyl úplným, pokud by nezmínil i situaci, která se týká přístupu jednotlivců, rodin, jiných malých komunit či sousedství ve Španělsku k „investicím“ do bezpečnosti na nejnižší možné mikroúrovni. Ilustrativní přitom mohou být mezinárodní srovnávací průzkumy viktimizace (rok 2005 a další).¹² Výzkumníky zajímá, kolik osob investuje do jakého zboží a služeb bezpečnostní povahy, respektive z jakého důvodu. Španělsko je celkově příkladem země, kde se do bezpečnosti na mikroúrovni příliš neinvestuje.¹² Je to také země, kde je míra zjištěné kriminality, v celoevropském srovnání, relativně nízká a socioekonomické ukazatele lehce podprůměrné (pokud investice do bezpečnosti chápeme jako nadstan-

dard, ke kterému se uchylují ti, kteří dokázali pokrýt své důležitější potřeby). I zde jsme nicméně svědky rezignace na weberovský koncept státu jako nositele monopolu na institucionalizované násilí¹³. Stát se jakoby rozvolňuje, kamerové systémy spravované nestátními aktéry se vyskytují na každém kroku. V některých lidech to pocit bezpečí zvyšuje, v jiných naopak umocňuje pocit nejistoty. Mnohdy ani není zřejmé, zda tu či onu bezpečnostní službu poskytuje veřejný nebo soukromý aktér.¹⁴ Španělsko nicméně není zemí, která by na bezpečnost plošně rezignovala, o nějakém vlčím stavu či bezvládu tu nemůže být ani řeči.

Nejviditelnější a nejsnáze vyhodnotitelnou proměnnou jsou investice do domácích bezpečnostních alarmů (poplachových zařízení) nebo bezpečnostních dveří. Tyto produkty a služby si v době výzkumu pořídilo okolo 20 % obyvatel Španělska. Jedná se o produkty, které propagují jak jejich výrobci a distributoři, tak například pojišťovny, které tímto způsobem podmiňují uzavření některých typů smluv v oblasti majetkového pojištění.

Snaha situaci zpřehlednit naráží na více otázek než odpovědí. Tvrdošíjně úsilí najít nějakou relevantní korelaci je zde úspěšné jen omezeně. V některých lokalitách je možno rovněž tvrdit, že zde existuje poptávka po zboží a službách v bezpečnostní oblasti, ale nepůsobí zde lokální firmy, které by takovou poptávku dokázaly uspokojit.

Investují do své bezpečnosti více osoby, které se domnívají, že stát selhal, že pro ně pracuje málo, respektive osoby, které se staly obětí trestné činnosti nebo závažnější přestupků? Nebo se jedná o osoby, které se, třeba ze subjektivních důvodů, s ohledem na své psy-

Vizuály, respektive loga „sousedských hlídek“ v rámci Španělska.¹⁷ ▲

▼
Dva pracovníci soukromé bezpečnostní služby při první pochůzce, zde ještě v doprovodu „klasického“ obecního policisty, v obci Premià de Dalt, (Autonomní společenství Katalánsko, provincie Barcelona, okolo 9 800 obyvatel).¹⁵

chické nastavení, cítí ohrožený? Tento aspekt se zřejmě nepotvrdil – nakolik určitá část kriminality zůstává nenahlášena. Je však možné konstatovat, že v některých časových etapách zjištěná kriminalita klesá a počet přípojek na pulty centrální ochrany roste.

Investují do své bezpečnosti osoby, které tímto způsobem aktivizovala reklama nebo média (informování o incidentech, které se jich nicméně netýkají osobně)? Tento aspekt se nepodařilo potvrdit, ale ani jednoznačně vyvrátit.

Investují do své bezpečnosti ve větší míře osoby, které to chápou jako určitý doplněk svého životního standardu (například v rámci Španělska byli takto dotazováni lidé s měsíčním příjmem vyšším než 800 eur nebo dále více než 1 300 eur)? Jsou to snad právě tito lidé, kteří „už mají všechno“, a proto si ještě koupí alarm, bezpečnostní dveře a platí za připojení k pultu centrální ochrany? Tento předpoklad se částečně potvrdil, zejména u osob v nejvyšší příjmové kategorii. Pokud někdo vlastní více

nemovitostí, například chatu, bungalov či jinak definovaný rekreační objekt, je pro něj instalace alarmu spíše pravidlem než výjimkou.

Spotřebu produktů a služeb soukromé bezpečnosti ve Španělsku ovlivňuje ovšem i vzdělání klientů. Se vzrůstající vzdělaností úrovní se podíl osob, které si alarm pořídily, zvyšuje.

Další sledované proměnné se týkají toho, jak je určitý člověk či rodina spokojen/spokojena se svým životem, respektive s fungováním komunity v místě svého bydliště. Zajímavé a poněkud paradoxní je například zjištění, že osoby, v okolí jejichž obydli je mnoho subjektů, které mohou „dávat pozor na jejich majetek“, investují do bezpečnostních opatření nadprůměrným způsobem. Zdá se tedy, že sociální kapitál ve Španělsku funguje jako pobídka pro spotřebu soukromého zabezpečení.

Doc. Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.
AMBIS vysoká škola, a. s.
Mezinárodní bezpečnostní institut

„Sousedské hlídky“ se v některých lokalitách Španělska v kontextu koronavirové krize „překvalifikovaly“ na distributory ochranných pomůcek či se i jinak zapojily do opatření v komunitě. Zde tým v Alicante (Autonomní společenství Valencie, okolo 330 000 obyvatel).¹⁸

1 CONGOSTRINA, Alfonso, L. La privatización de la seguridad vestida de sereno. El País, 30. I. 2019. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: https://elpais.com/c-cao/2019/01/28/catalunya/1548707574_40129.html
2 Policia Local. Ajuntament Premià de Dalt. Enerpro Seguridad. [cit. 30. XI. 2020] Dostupné z: <https://www.enerproseguridad.com/empresa-vigilancia-premia-de-dalt.html>
3 La Policia Local impulsa una iniciativa per celebrar els aniversaris dels més petits durant el confinament. Ajuntament Premià de Dalt, 2020. [cit. 30. XI. 2020] Dostupné z: <http://www.premiadelt.cat/news/la-policia-local-impulsa-una-iniciativa-per-celebrar-els-aniversaris-dels-mes-petits-durant-el-confinament>
4 Asociación Profesional de Compañías Privadas de Servicios de Seguridad. [cit. 30. XI. 2020] Dostupné z: <https://www.a-proser.es/>
5 MENÉNDEZ, Manuel, Ángel. Privatización de la seguridad: un negocio de 3.000 millones en el que se cruzan amiguismo y corrupción. Voz populi, 21. II. 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: https://www.vozpopuli.com/espana/Seguridad_-privada-Ministerio_del_Interior-Policias-Guardia_Civil-seguridad_privada-policia-guardia_civil_0_782021791.html
6 MARTIARENA, Asier. La privatización del PP deja la Sanidad madrileña en la UVI. La Vanguardia, 14. V. 2019. [cit. 4. V. 2020] Dostupné z: <https://www.lavanguardia.com/local/madrid/20190514/462241166062/privatizacion-madrid-pp-deja-sanidad-uvi-deterioro.html>
7 MENÉNDEZ, Manuel, Ángel. Privatización de la seguridad:

un negocio de 3.000 millones en el que se cruzan amiguismo y corrupción. Voz populi, 21. II. 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: https://www.vozpopuli.com/espana/Seguridad_-privada-Ministerio_del_Interior-Policias-Guardia_Civil-seguridad_privada-policia-guardia_civil_0_782021791.html
8 MENÉNDEZ, Manuel, Ángel. Privatización de la seguridad: un negocio de 3.000 millones en el que se cruzan amiguismo y corrupción. Voz populi, 21. II. 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: https://www.vozpopuli.com/espana/Seguridad_-privada-Ministerio_del_Interior-Policias-Guardia_Civil-seguridad_privada-policia-guardia_civil_0_782021791.html
9 Vecinos Cooperando y Colaborando. SlidePlayer, 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: <https://slideplayer.es/slide/4129537/>
10 Neighbourhood Watch; Vecinos Cooperando; Vecinos Cooperando y Colaborando de España. Lock and Key Spain, 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: <https://lockandkeyspain.com/index.php/security-advice/neighbourhood-watch>
11 Voluntaryariado en la Comunidad de Madrid. Comunidad de Madrid. [cit. 6. V. 2020] Dostupné z: <https://www.comunidad.-madrid/servicios/asuntos-sociales/voluntariado-comunidad-madrid>
12 K tématu se vztahuje absolventská práce: RUESGA, Nerea, Guerrero. Privatización de la seguridad ciudadana: Análisis comparado de los factores del uso de alarmas en el Reino Unido y

España. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2015. [cit. 4. V. 2020] Dostupné z: <https://es.linkedin.com/in/nerea-guerrero-ruesga-573aa1133>
13 WEBER, Max. Politika jako povolání. Praha: Orbis, 1929.
14 GIRON, Javier, Mateo. Zygmunt Bauman: una lectura líquida de la posmodernidad. Revista Académica de Relaciones Internacionales, 9. X. 2008. ISSN 1699-3950. [cit. 4. V. 2020] Dostupné z: <https://revistas.uam.es/index.php/relacionesinternacionales/article/view/4902/5367>
15 CONGOSTRINA, Alfonso, L. La privatización de la seguridad vestida de sereno. El País, 30. I. 2019. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: https://elpais.com/c-cao/2019/01/28/catalunya/1548707574_40129.html
16 MENÉNDEZ, Manuel, Ángel. Privatización de la seguridad: un negocio de 3.000 millones en el que se cruzan amiguismo y corrupción. Voz populi, 21. II. 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: https://www.vozpopuli.com/espana/Seguridad_-privada-Ministerio_del_Interior-Policias-Guardia_Civil-seguridad_privada-policia-guardia_civil_0_782021791.html
17 Vecinos Cooperando y Colaborando. SlidePlayer, 2015. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: <https://slideplayer.es/slide/4129537/>
18 FIGUEIRA, Belén. Socorren en Alicante a una anciana que llevaba tres días comiendo solo puré. Información, 4. IV. 2020. [cit. 17. V. 2019] Dostupné z: <https://www.diarioinformacion.-com/alicante/2020/04/04/socorren-alicante-mayor-llevaba->

ZPRAVODAJSKÁ INFORMATIKA 2. ČÁST

V první části svého článku v minulém čísle BsP jsem se podrobněji zabýval podstatou zpravodajské informatiky. V této části provedu stručnou analýzu dvou součástí technologie zpravodajské informatiky, a to zpravodajské sociotechniky (již jsem se blíže věnoval také v jiném článku tohoto časopisu) a prostředků zpravodajské techniky.

Zpravodajská sociotechnika

Jde o psychologicko-pedagogicko-sociologickou metodu neboli postup zpravodajských pracovníků, v našem případě nestátního (komerčního či konkurenčního) zpravodajství, při získávání informací z primárních zdrojů (speciálních zdrojů detektivní a zpravodajské činnosti) speciálními zpravodajskými postupy. Jinými slovy se tedy jedná o postup, taktiku či metodu umění klamu, manipulace, ovlivňování a lsti s využitím znalostí a praktik psychologie, pedagogiky a sociologie.

Umění klamu, manipulace, ovlivňování a lsti (různé metody sociotechniky) velice zajímavým způsobem shrnul ve své publikaci „Umění klamu“ nejslavnější hacker světa Kevin Mitnick.

Soukromý detektiv zabývající se nestátní či komerční zpravodajskou činností (komerční zpravodajský pracovník) tím, že využívá sociotechnické metody, postupy a taktiky, „...“ využívá svou schopnost manipulace lidmi takovým způsobem, aby pomáhal v dosahování jeho vlastních cílů. Úspěch ve velké míře záleží na jeho znalostech... Sociotechnika již z definice zahrnuje jistý druh interakce mezi lidmi. Útočník bude na cestě k cíli velmi často využívat mnoho komunikačních metod a technologií...“.

Útočník využívá při manipulaci obětí psychologické postupy. V první řadě posoudí osobu (oběť) z hlediska jejích osobnostních rysů, zejména temperamentu. Máme-li poznat osobnost člověka (oběti) a manipulovat jím, je třeba poznat podstrukturu jeho motivační sféry. Podle toho pak útočník volí postupy a obsah motivace oběti s cílem ji ovlivnit. K ovlivnění oběti může sloužit jak motivace kladná, tak motivace záporná (vyvolání stresu či frustrace).

Techniky a postupy, používané v oblasti zpravodajství se neustále rozvíjejí a modernizují, přesto se jako nejvýznamnější jeví postupy sociotechnické. Pokud se najde vhodný postup, vhodná sociotechnická metoda, lze zájmový objekt manipulovat tak, „...“ aby nám prozradil důvěrné informace, nebo když jejich činnost způsobuje vznik děr v zabezpečení... pak neexistuje žádná technologie, která by mohla firmu

ochránit... Tak jako jsou kryptografové občas schopni dešifrovat text zakódované zprávy tak, že najdou slabé stránky kódování umožňující obejít šifrovací technologie, používají sociotechnici lsti vůči pracovníkům firmy, aby obešli technologie zabezpečení...“ Podstatou práce zpravodajského pracovníka-sociotechnika je tedy schopnost zapůsobit na lidi, okouzlit je, vlichotit se jim, docílit, aby si ho oblíbili, získat si jejich porozumění a důvěru.

Zpravodajského pracovníka sociotechnika je tedy v tomto kontextu možno vnímat jako člověka schopného ovlivňovat a přesvědčovat druhé – jako umělce manipulátora. Člověka, který využívá manipulace a přesvědčování s cílem získat potřebné zájmové a relevantní informace, člověka, který má dar dozvídat se věci, jež jsou chráněny nebo utajovány. Zpravodajský pracovník-sociotechnik může s využitím sociotechnických metod a postupů lehce proniknout do areálu a systémů organizace, instituce, firmy či společnosti, případně do soukromí občana, a zcizit jím tajemství. Sociotechnika umožňuje překonání technologicky nejmodernějších a nejsložitějších bezpečnostních systémů. Při využití nejslabšího článku bezpečnosti – lidského faktoru – a jeho ovlivnění sociotechnickými praktikami, nesvede nic ani ta nejsložitější a nejrafinovanější zabezpečovací technika.

JUDr. František Brabec

čestný prezident ČKDS,
první viceprezident V.I.P. Clubu IPA,
výkonný ředitel bezpečnostního sdružení na bázi V 4 ESBOS

Technické zpravodajské prostředky

U technických informačních zdrojů jde zejména o:

vhodnost – je dána vhodným výběrem a posouzením příslušných technických parametrů daného zařízení zpravodajské techniky

schopnost – je dána technickými parametry zařízení zpravodajské techniky

spolehlivost – je dána kvalitou příslušného zařízení zpravodajské techniky, její odbornou instalací a kvalifikovaným vytěžováním

K technickým zpravodajským prostředkům používaným v rámci zpravodajské informatiky patří zejména:

Kvalitní chytré mobilní telefony – slouží mimo jiné ke skrytému nahrávání audiozáznamů nebo videozáznamů.

Skryté diktafony – např. v podobě zpravodajského propisovacího pera, jehož výhodou je, že na první pohled vypadá jako klasické pero k pořizování poznámek, nebo v podobě flash disků, které mají výhodu, že se dají použít k přímému přenosu audiozáznamu do počítače.

Speciální diáře – slouží k audiozáznamu s možností přenosu na speciální radiopřijímač.

Speciální prodlužovací kabely – se zásuvkami, elektrickou rozdvojkou a elektrickou zásuvkou, v nichž je zamontován mikrofon odposlechu a vysílač. Výhodou je to, že zařízení má stále napájení elektřinou a tzv. nulák slouží jako anténa a zvyšuje dosah přenosu; použití těchto prostředků je však problematické s ohledem na právní úpravu nezákonnosti odslechlů.

Speciální hodinky – se zamontovanou videokamerou, mikrofonom a flash.

Speciální brýle – se zabudovanou videokamerou a mikrofonom.

Miniaturní kamery – těch je celá řada.

Miniaturní video/audio rekordér – těch je taktéž celá řada.

Využívají se i nezákonné prostředky zpravodajské techniky, o kterých je nutno vědět, protože by je mohla proti nám nezákonně použít konkurence – klasickým příkladem jsou tzv. štěnice.

PRŮZKUM	Začíná se od zevrubné analýzy volně přístupných informací, jako jsou katalogy, finanční zprávy, patentové přihlášky, články v odborném tisku, obsah internetových stránek a také obsah popelnic.
BUDOVÁNÍ VZTAHU A DŮVĚRY	Používání vnitřních informací, vydávání se za někoho jiného, zmiňování jmen, která oběť zná, žádosti o pomoc nebo vyvolání dojmů autority.
VYUŽITÍ DŮVĚRY	Žádost o informaci nebo činnost adresovaná oběti. Zmanipulování oběti, aby sama žádala o pomoc.
VYUŽITÍ INFORMACE	Pokud je získaná informace pouze dalším krokem přibližujícím útočníka k cíli, vrací se k předcházejícím bodům cyklu tak dlouho, dokud nedosáhne svého cíle.

1 MITNIC, Kevin & SIMON, William. UMĚNÍ KLAMU. Nakladatelství HELION s.a. ISBN 83-7361-210-6. Str. 181 a 258.

2 UMĚNÍ KLAMU; Kevin MITNIC & William SIMON; Nakladatelství HELION s.a. ISBN:83-7361-210-6; str.24

KRIMINALISTICKÉ POJETÍ MÍSTA ČINU A PRVOTNÍ ZÁSAH NA MÍSTĚ ČINU

1 Pojem místa činu

Pojem místa činu lze z kriminalisticko-taktického pohledu vyjádřit buď v užším slova smyslu, nebo v širším slova smyslu. V užším slova smyslu rozumíme místem činu místo, kde byl trestný čin spáchán.

To by nám však v mnohých případech nestačilo, neboť u mnohých trestných činů se pachatel na takový trestný čin již předem připravoval, zhotovoval si potřebné nástroje, tipoval oběť, někde také na oběť trestného činu vyčkával a samozřejmě na všech těchto místech, která však v užším vyjádření místa činu zahrnuta nejsou, také zanechával stopy. My také tyto stopy musíme v rámci kriminalisticko-policejní činnosti podchycovat a tedy rozšířit původně určené místo „dokonání trestného činu“ i o tato další místa. A tato další místa jsou pak včetně místa dokonání trestného činu zahrnuta do širšího pojetí místa činu. Lze tedy říci, že v širším slova smyslu rozumíme místem činu místo celkové činnosti pachatele. Sem tedy spadají všechny prostory a místa, kde se pachatel pohyboval, když se rozhodl trestný čin uskutečnit (spáchat), neboť všechna tato místa vykazují nebo mohou vykazovat stopy jeho činnosti v souvislosti s přípravou či spácháním trestného činu, popřípadě s jeho utajováním. Proto musíme vždy tato místa zjistit a rovněž pečlivě ohledat.

2 Místo nálezu a místo zjištění

V souvislosti s místem činu se objevují v kriminalistické literatuře ještě pojmy „místo nálezu“ a „místo zjištění“.

Místem nálezu rozumíme místo, kde byl nalezen kriminalisticky relevantní objekt, např. mrtvola muže, jenž byl během přepadení či rvačky pobodán, z místa činu rvačky či napadení unikl, ale v důsledku bodných zranění na jiném místě vykrvácel a zemřel. V souvislosti s vyšetřováním případem nás bude pochopitelně v rámci širšího pojetí místa činu zajímat nejenom místo činu (tj. rvačky či napadení), ale i pěšinka stop chůze této poraněné osoby na místo, kde zraněním podlehl. V těchto případech budeme při ohledání postupovat nikoli od místa činu k místu nálezu, ale opačně od místa nálezu mrtvolu po pěšince stop chůze (úniku) až na místo činu či přepadení.

Pokud jde o místo zjištění, je to zvláštní případ označení jedné části místa činu v jeho širším pojetí, jehož označení si vyžádaly některé specifické trestné činy, zejména trestné činy páchané na přepravovaných osobách či na přepravovaném zboží. Jestliže např. dojde k vloupání do zaplombovaného kontejneru se zbožím, převáženým přes území celé České republiky nákladním vlakem ČD, kdekoli na trase, pouze výjimečně se podaří tuto událost zjistit okamžitě v místě spáchání, takže překonání plomby a vloupání do kontejneru je ohlášeno většinou až v cílové stanici. Toto místo pak označujeme jako místo zjištění, od něhož se bude právě (po trase průjezdu tohoto vlaku) odvíjet vyšetřování s cílem zjistit vlastní místo činu. Dále již bude vyšetřování probíhat standardním kriminalistickým postupem.

Ohledáním se tedy zjišťuje a dokumentuje celková situace na místě činu, přítomnost nebo nepřítomnost předmětů a stop, jejich vlastnosti, vzájemný vztah a vztah k objasňované trestní věci.

3 Ohledání místa činu v širším smyslu zahrnuje následující fáze:

- 1 provedení prvotních a neodkladných úkonů
- 2 příprava ohledání
- 3 vlastní ohledání
- 4 závěr (vyhodnocení výsledků) ohledání

4 Prvotní zásah a neodkladné úkony na místě činu

Policista, který se na místo činu dostaví jako první, je povinen (dle zásad kriminalistické taktiky) provést tzv. neodkladná zajišťovací opatření, neboli úkony prvotního zásahu (v některých kriminalistických pramenech se hovoří o zajištění či provedení prvotních a neodkladných úkonů). Ať již se tyto úkony prvotního zásahu na místě činu označují jakkoli, vždy jde zejména o:

① překažení probíhajícího trestného jednání a zajištění osoby přistižené při páchání trestného činu,

② poskytnutí první pomoci a zabezpečení lékařského ošetření zraněným osobám, včetně jejich odvozu do

zdravotnického zařízení a zabezpečení technické nebo jiné pomoci v rámci krajní nouze,

③ provedení dalších úkonů k zabránění či oslabení škodlivých následků na místě činu, např. odstranění nebezpečného předmětu, upozornění na nebezpečný předmět, zvláště pak na překážku na silnici nebo na železniční, vyklizení širšího prostoru v případě možnosti výbuchu, požáru, ozáření, otravy, infekce apod., přerušení dodávky plynu, elektrické energie, vyproštění osob z trosek aj.,

④ bezprostřední pronásledování osoby podezřelé ze spáchání trestného činu a její zajištění (zadržení),

⑤ pátrání po tzv. horké stopě (čerstvé stopě) s cílem zajistit (zadržet) pachatele nebo osobu ze spáchání trestného činu podezřelou nebo předměty a stopy či jiné důkazy směřující ke zjištění a usvědčení pachatele,

⑥ zjištění totožnosti všech účastníků, poškozených a dalších svědků události a podle okolností i zajištění jejich přítomnosti na místě činu do příchodu policejního orgánu odpovědného za ohledání místa činu,

⑦ předběžné zajištění místa činu, předmětů a stop, jeho vymezení, označení a uzavření před vstupem dalších osob a provedení úkonů k uchování předmětů a stop, které by mohly být do příchodu policejního orgánu poškozeny, zničeny nebo odcizeny,

⑧ splnění povinností hlásné služby.

Při uzavření místa činu se vyklidí daný prostor od nepovolaných osob, zabrání se jejich přístupu do prostoru a zamezí se poškození předmětů a stop nacházejících se na místě činu. Přitom se dbá, aby byl co nejméně narušen obvyklý provoz či jiné nutné práce a činnosti.

Za tím účelem se např. zorganizuje nebo zajistí náhradní ubytování, doprava, dodávka elektřiny, objížďka na pozemní komunikaci apod. Policisté provádějící uzavření místa činu si k tomu mohou vyžádat součinnost dalších policejních nebo jiných orgánů či osob (např. příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů České republiky, jednotek požární ochrany a podle okolností i dobrovolníků z řad občanů). Oprávnění vstoupit do uzavřeného místa činu před příjezdem výjezdové

skupiny, resp. před zahájením ohledání, mají podle situace pouze zdravotnická záchranná služba a Hasičský záchranný sbor České republiky. Policista uzavírající místo činu vyhradí rovněž prostor mimo uzavřené místo činu, kde se budou zdržovat všechny osoby (např. svědci události, poškození aj.), které jsou pro objasňování trestní věci na místě činu potřebné. Mimo takto vyhrazený prostor a uzavřené místo činu se zdržují i ostatní osoby (např. služební funkcionáři, zástupci hromadných sdělovacích prostředků apod.), kteří se na ohledání přímo nepodílejí. Podle okolností objasňované trestní věci a charakteru místa činu se jim vymezí další bezpečný prostor.

Platí zásada, že pokud nadřízený služební funkcionář, který není členem výjezdové skupiny, vstoupí na uzavřené místo činu a bude udílet pokyny členům výjezdové skupiny, stává se od tohoto okamžiku odpovědným za ohledání. Tato skutečnost se i s časovým údajem vždy uvede do protokolu o ohledání nebo v jiné dokumentaci. Uzavření místa činu nebo jeho části trvá jen po dobu nezbytně nutnou.

Pořadí úkonů shora uvedených se řídí okolnostmi objasňované trestní věci a situací na místě činu. Platí, že přednost mají úkony, které zabrání škodlivějšímu následku. Největší prioritu má ochrana života a zdraví osob. Je-li důvodné podezření z nálezu či výskytu bojových chemických látek, výbušných látek, nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, radioaktivních látek a nebezpečných biologických látek nebo dojde-li k výbuchu nebo výronu nebezpečné látky, prostor se uzavře, zabrání se jakékoli manipulaci s uvedenými látkami, okamžitě se splní požadavky hlásné služby nahlášením případu na nejbližší policejní útvar, vyžádá se příslušný specialista (chemik, pyrotechnik apod.) a podle situace se též vhodným způsobem informuje veřejnost.

V souvislosti s plněním neodkladných zajišťovacích opatření na místě činu je nutné rovněž upozornit na to, že na místě činu, pokud nebylo ukončeno jeho ohledání výjezdovou skupinou policejních orgánů (dříve „stálou výjezdovou skupinou“), je zakázáno vykonávat jakoukoli činnost, která by mohla provedení ohledání místa činu

ztížit, popř. znemožnit, zejména je zde zakázáno jíst, pít, kouřit, používat WC, umyvadla, ručníky apod.

5 Hlášení z místa činu obsahuje:

Ohledání místa činu je tedy kriminalistická metoda a procesní úkon, při kterém zákonem stanovený orgán bezprostředním pozorováním a za pomoci dalších metod zjišťuje, zkoumá a podchycuje materiální situaci na místě činu, stopy, předměty a dokumenty, které mohou být věcnými nebo listinnými důkazy, na jejichž základě mohou být odůvodněně stanoveny okolnosti důležité pro trestní řízení.

6 Subjekty ohledání místa činu

- a) kdo, odkud a kdy hlášení podává,
- b) o jaký trestný čin anebo událost se jedná,
- c) kde je místo činu nebo události, popř. kde je oběť trestného činu,
- d) co je známo o pachateli, popř. o směru a způsobu jeho úniku,
- e) jak je možno se na místo činu dostat,
- f) jaká opatření byla již provedena.

Ohledání je oprávněn provést kterýkoliv orgán činný v trestním řízení, tj. z dnešního pohledu policejní orgán, státní zástupce či soudce. V policejní praxi provádí ohledání výhradně policejní orgán, popř. výjezdová skupina policejních orgánů územních odborů Policie České republiky, či tzv. skupina dokumentace, která je vytvářena k dokumentaci míst méně závažné trestné činnosti, zejména na základních policejních útvarech. Ta je složena z vedoucího, kterým je zpravidla nejzkušenější policista, z potřebného počtu dalších policejních orgánů, z operativního pracovníka (či pracovníků) služby kriminální policie a vyšetřování (podle rozsahu ohledání), z pracovníka služby kriminální policie a vyšetřování zařaze-

ného na úseku vyšetřování, z kriminalistického technika a dále podle charakteru místa ohledání i z psovoda se služebním policejním psem, z policejního lékaře či jiného lékaře se soudně lékařskou specializací, popř. ze znalce či jiného potřebného odborníka (specialisty).

Zvláštním subjektem ohledání je státní zástupce, který má právo (ve smyslu ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) trestního řádu) účastnit se provádění jednotlivých úkonů prováděných policejním orgánem, popř. provést úkon i celé vyšetřování sám.

Znalec se přibírá k ohledání (ve smyslu ustanovení § 113 odst. 1 trestního řádu) a plní během ohledání buď funkci odborného konzultanta, nebo úlohu experta z příslušného oboru.

V policejní praxi lze k ohledání přizvat i tzv. „nezúčastněné osoby“, i když zákon tuto povinnost nestanoví. Jde zde však o možnost tzv. demokratické kontroly nad provedeným ohledáním, neboť nezúčastněné osoby mají v případě přivzetí právo zúčastnit se celého ohledání, seznámit se se zjištěnými skutečnostmi a také mohou být v případech určitých pochybností vyslechnuty jako svědci úkonu. V případě, že byly nezúčastněné osoby přítomny ohledání místa činu, podepisují se na protokolu o ohledání stejně jako všechny ostatní subjekty, které se ohledání zúčastnily. O přizvání nezúčastněné osoby (či více takových osob) rozhoduje v každém takovém případě policejní orgán řídící ohledání konkrétního místa činu.

Účastníky ohledání mohou být rovněž poškozený, svědek, podezřelý a obviněný, ale zákon jejich přítomnost obligatorně nestanoví.

Zde musíme v každém konkrétním případě jejich přítomnost zvážit, aby nedošlo k maření průběhu ohledání, popř. k maření dalšího průběhu vyšetřování (předčasným zveřejněním skutečností zjištěných policií na místě činu) osobou obviněného či podezřelého.

doc. JUDr. Miroslav Němec, Ph.D., Dr. h. c.
vedoucí katedry kriminalistiky Fakulty bezpečnostně-právní
Policejní akademie České republiky v Praze

Literatura

NĚMEC, M. Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze. Praha: Abook, 2017, 550 stran, s. 194-257 ISBN 978-80-906974-0-9.
NĚMEC, M. Kriminalistická taktika pro policisty. Praha: Eurounion, 2004, 328 s., s. 104-142.
NĚMEC, M. Ohledání a práce na místě činu. In: Němec, M.A. kol. Kriminalistická taktika. Praha: Policejní akademie České republiky, 1993, 381 s., str. 57-105.

NĚMEC, M. Ohledání. In: Němec, M. Vybrané problémy kriminalistické taktiky. Praha: Trivis – Exactus Educo a Armex, 1994, 91 s., str. 30-43.
NĚMEC, M. Ohledání a práce na místě činu. In: Němec, M.A. kol. Kriminalistická taktika. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995, 223 s., str. 34-60.
NĚMEC, M. Organizovaný zločin (monografie). Praha: Naše vojsko, 1995, 224 s.
NĚMEC, M. Občan a policie (monografie). Praha: Naše vojsko, 1996, 320 s.
NĚMEC, M. Mafie a zločinecké gangy (monografie). Praha: Eurounion, 2003, 390 s.

KONČÍ TŘETÍ DESETILETÍ EXISTENCE OBECNÍ POLICIE

V roce 2021 si budeme připomínat již 30. výročí vzniku zákona o obecní policii a myslím, že stojí za to, abychom se v rámci bilancování nad touto institucí společně zamysleli.

Když jsem byl osloven, zda bych byl ochotný napsat článek do čtvrtletníku „Bezpečnost s profesionály“ na téma obecní (městské) policie, přemýšlel jsem, jak tento článek pojmut. Nakonec jsem se rozhodl rozdělit ho na několik sekcí. Předem se omlouvám všem profesionálům z řad strážníků, protože některé věci jim přijdou známé až samozřejmé. Nicméně vycházím z toho, že i v řadách ostatních „profilů“ z řad bezpečnostních složek a také veřejnosti je spousta lidí, kteří problematiku obecní policie neznají nebo o ní mají zkreslené představy. Pokusím se tedy nabídnout svůj pohled na věc, se kterým samozřejmě čtenář nemusí souhlasit.

Historie vs. současnost

Zejména mezi veřejností je rozšířeno přesvědčení, že institut obecní policie je výmyslem „polistopadové“ politické sféry, kdy byl v roce 1991 vytvořen zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Jeho cílem bylo umožnit obcím, aby byly alespoň zčásti schopné ovlivnit dění týkající se veřejného pořádku a dodržování obecních vyhlášek a nařízení. Také bylo třeba alespoň částečně „vypomoci“ nově vzniklé Policii České republiky, která navázala na činnost Veřejné bezpečnosti Sboru národní bezpečnosti.

Inspiraci pro vytvoření nového zákona hledali jeho tvůrci nejen v zákoně o Policii ČR (283/1991 Sb.), ale zejména pak v době tzv. první republiky, kdy byla obecní policie v Československu výkonným a dobře fungujícím orgánem. A kdybychom pátrali v naší historii ještě hlouběji, zjistíme, že obecní policie existovala už v dobách rakouské monarchie, kdy byla například v roce 1866 založena Městská policie Brno.

Takže co se týká obecní policie po roce 1989, mluvíme o její novodobé historii, kdy byla tato složka v naší zemi pouze znovuoobnovena.

Co je vlastně obecní policie?

Zdánlivě jednoduchá otázka, na kterou však bohužel neexistuje jednoduchá a jednoznačná odpověď.

V zákoně čteme, že obecní policie je „orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou“. Už ze znění tohoto ustanovení je patrné, že se jedná o „cosi“, co zde není označeno ani jako složka, ani jako sbor. Dále z výše zmíněného vyplývá, že to, zda obecní policie bude nebo nebude v konkrétní obci (městě) existovat, je jen otázkou vůle a rozhodnutí komunálních politiků.

Podle mého názoru je velmi nešťastné celkové pojetí obecní policie. Strážníci jsou v pracovněprávním (zaměstnaneckém) vztahu vůči obci, a tudíž se řídí zákoníkem práce. V mnoha ohledech se může jednat o jistou výhodu (např. proplácení svátků, přesčasů atd.), ale na druhé straně to nese i řadu nevýhod. V případě potřeby (např. mimořádné události) musí zaměstnavatel dohlížet na to, aby byly dodržovány veškeré zákonné podmínky a omezení (přestávky v práci a mezi směny, doba odpočinku, rozvržení pracovní doby atd.).

Ačkoli strážníci (až na drobné výjimky) slouží vždy se zbraní (myšleno střelnou), nemá obecní policie statut ozbrojeného sboru nebo složky. Je to logické? Není tedy s podivem, že si tak mezi veřejností, a to i tou odbornou, vysloužila obecní policie označení „ozbrojený úředník“.

Zajímavé je i to, že obecní policie není, ani po téměř třiceti letech svého novodobého působení, zařazena mezi hlavní složky IZS. Domnívám se, že strážníci denně dokazují, že z hlediska plnění jejich široce pojatých úkolů – ať už jde o dohled na dodržování veřejného pořádku, o pomoc v případech živelních pohrom a katastrof, usměrňování dopravy a poskytnutí první pomoci u dopravních nehod, o technickou po-

moc občanům a v neposlední řadě i všestrannou pomoc v době pandemií – je jejich místo zcela nezastupitelné. Aniž bych se chtěl jakkoli dotknout příslušníků Sboru dobrovolných hasičů (jejich práce si nesmírně vážím), nerozumím tomu, proč je SDH zařazen mezi hlavní složky IZS, zatímco obecní policie nikoli – je stále zařazena mezi složky ostatní. Mám to snad chápat tak, že strážníci jsou pro společnost menším přínosem?

Obecní policie vs. politika

Obecní policie se setkává s politikou, respektive politiky, hned ve dvou úrovních. První je úroveň komunální a druhá úroveň státní.

Jak jsem již zmínil, je obecní policie vydána na „milost a nemilost“ komunálním politikům (zastupitelstvu) v každé obci. A s tímto „bilancováním“ se strážníci potýkají zejména v době před komunálními volbami. Stačí se podívat na volební programy a sliby jednotlivých stran a uskupení, jež svým voličům slibují buď zvýšení bezpečnosti v obci (např. navýšením počtu strážníků, případně založením obecní policie, pokud tato v obci ještě založena není), nebo naopak ušetření „obecních peněz“ a jejich „efektivnější“ využití tím, že sníží početní stavy strážníků, případně obecní policii rovnou zruší. Osobně jsem ještě nezažil snad žádné komunální volby, při kterých bych se s podobnými sliby nesetkal. A tak to, co je pro politiky „bilancováním“ (hledáním cest) nad tím hledáním, jak získat co nejvíce hlasů voličů, pro strážníky to znamená spíše „balancování“ nad jejich bytím a nebytím a strach, zda nové zastupitelstvo skutečně nepřijde s návrhem zrušení OP nebo snížení počtu strážníků.

A mohl bych tady zmínit i ambice některých „vrchních velitelů“ (myšleno starostů, primátorů nebo pověřených zastupitelů), kteří, byť mají mnohdy pramalé nebo vůbec žádné povědomí

o znění zákona o obecní policii, chtějí po strážnících věci a úkony, jež absolutně nemají právo vyžadovat a strážníci ani nemají oprávnění je vykonávat. A to už nemluví o situacích, kdy zastupitelstvo obce zjistí, že skrze obecní policii lze snadno plnit obecní kasu, a ze strážníků učiní novodobé „výběrčí daní“.

A aby toho nebylo málo, je tu ještě ta „vysoká“ politika na státní úrovni. Jelikož je fungování obecní policie zákonem svěřeno obcím v rámci samostatné působnosti, mohlo by se zdát, že politika na státní úrovni jde mimo tuto instituci. Opak je však pravdou. Pokud společně zavzpomínáme, musíme konstatovat, že jen samotný zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, byl od svého vzniku již minimálně 15× novelizován! Pokud bychom to zprůměrovali, vychází nám jedna novela na každé dva roky. Nevím jak vám, ale mě to přijde přinejmenším podivné a nelogické.

Za zmínku stojí jistě i snahy a návrhy některých vysokých politiků a politických stran týkající se „sloučení“ obecní a státní policie nebo vytvoření tzv. metropolitní policie atd.

Nicméně osobně jsem se setkal i s opačným názorem, a sice že stát nemůže do problematiky obecní policie zasahovat, když je tato vlastně záležitostí obcí, nikoli státu jako takového. Tohle tvrzení mi ovšem přijde jako více než alibistické. Pokud by tomu tak skutečně bylo, jak je možné, že ministr vnitra při první vlně nouzového stavu žádal starosty a primátory o to, aby se strážníci obecní policie aktivně zapojili do pomoci Policii ČR při dohledu nad dodržováním vládních krizových nařízení? Jak je možné, že strážníci se vždy aktivně zapojují do pomoci při živelních pohromách, jež kolikrát přesahují i hranice jejich obcí? Proč strážníci mohou (a jsou o to žádáni) vypomáhat při bezpečnostních opatřeních Policii ČR (např. při sportovních utkáních, společenských a kulturních akcích, demonstracích, opatřeních TEROR apod.)? To jsou přece záležitosti státu, jehož základní jednotkou ovšem právě obce jsou!

Zkrátka ať tak či tak, obecní policie je zmiňována více či méně, „rozmary“ politiků na všech úrovních. A to zcela jistě strážníkům nedodává potřebný klid při jejich náročné práci.

Legislativa

Téma legislativy jsem již částečně „nakousnul“ v předchozích odstavcích. Pokud bychom to znovu shrnuli, máme zde téměř 30 let starý zákon, který byl již 15× novelizován. Poslední novelizace byla schválena v letošním roce (2020) a je účinná od 1. ledna 2021.

Mohlo by se tedy zdát, že všechno je v pořádku a že politici jen pružně reagují na potřeby této „složky“ a jejich reakce se odráží v provedených změnách v rámci novelizací. Zdání ovšem klame!

Díky vstupu do Unie bezpečnostních složek (UBS) jsem měl možnost zúčastnit se osobně několika jednání týkajících se právě novelizace zákona o obecní policii. Jednání byla vedena jak s jednotlivými poslanci a senátory, tak se zástupci politických stran a zástupci ministerstva vnitra. S kolegy z UBS jsme dokonce předložili kompletní návrh znění novely zákona o obecní policii a také návrhy a připomínky (včetně řádného odůvodnění) k provedení potřebných změn v prováděcí vyhlášce a k dalším souvisejícím zákonům. Naše návrhy vycházely přímo z praxe a z osobních zkušeností.

Nechci se zde rozepisovat o podrobnostech, protože bych se opakoval z článků, které jsem psal pro UBS (v případě zájmu je možno navštívit webové stránky – uniebs.cz). Nicméně mohu s čistým svědomím konstatovat a prohlásit, že při těchto jednáních jsem pochopil, že jakkoli se to může navenek jevit, a dokonce i prezentovat jinak, není politickým zájmem cokoli „zásadního“ měnit. Obecní policie je prostě vnímána jako složka „druhé kategorie“, která si nezaslouží věnovat jí nějakou větší pozornost nebo dokonce úsilí. Vždyť to přece „nějak“ funguje a obce a města si obecní policii stejně řídí samy, takže nemá cenu se pouštět do nějakých „větších akcí“.

Také jsem při těchto jednáních pochopil, že velká část poslanců absolutně neví a nechápe, jakým způsobem obecní policie vlastně funguje, jaké jsou a nejsou její pravomoci atd. Zkrátka rozhodují o něčem, čemu ani sami nerozumí. Další část poslanců pak má obavu, aby se snad obecní policie neposunula na úroveň Policie ČR. A pak část poslanců má s obecní policií osobní negativní zkušenost, kdy například strážníci řešili nějaký jejich přestupek, proč se tedy malinko nepomstít a neukázat, kdo je tady vrchnost.

Je zajímavé, že ačkoli v souvislosti s návrhem poslední novely zákona o obecní policii proběhlo mnoho jednání a diskusí, zpracovalo se i mnoho stanovisek a právních rozborů a poslanecká sněmovna tento návrh schválila, narazila novela (kterou mimo jiné kritizovala i UBS) nakonec na nesouhlas a na mnohé připomínky v rámci legislativního schvalovacího procesu ze strany Senátu ČR,

který návrh novely vrátil poslanecké sněmovně k novému projednání. Jednou ze stran, která se výše uvedených jednání účastnila a poskytovala i právní rozbor a stanoviska, bylo ministerstvo vnitra, konkrétně odbor bezpečnostní politiky, pod jehož gesci obecní policie spadá. Je paradoxní, že to byli právě pracovníci tohoto odboru, kteří se (po schválení novely, kdy poslanecká sněmovna přehlasovala Senát a následně novelu podepsal prezident) veřejně vyjádřili, že přijatá novela zákona o obecní policii je nešťastná a do budoucna bude třeba vypracovat návrh další novely, případně zcela nový zákon o obecní policii.

Strážníci vs. policisté

Tohle téma je stále probírané a diskutované, a to jak mezi příslušníky obou složek, tak mezi veřejností. Nejen při výkonu služby, ale také na různých fórech a v diskusích na sociálních sítích častokrát vidím, že mezi strážníky a policisty existuje určitá rivalita, mnohdy až nevráživost. Naštěstí se tyto vzájemné „boje a výpady“ týkají zpravidla jen jednotlivců (z obou složek), kteří mají nejspíš problémy hlavně s vlastním egem.

Někteří policisté žijí v představě, že strážníkům „velí“, a někteří strážníci mají zase pocit, že složením zkoušky z odborné způsobilosti „snědli všechnu moudrost světa“.

Osobně vnímám negativně to, že mnoho představitelů měst a obcí žije v přesvědčení, že pokud se na místo velitele (pověřeného strážníka, ředitele apod.) obecní policie přihlásí bývalý příslušník Policie ČR, znamená to automaticky tu nejlepší volbu (dokonce někdy i záruku) pro budoucnost dané obecní policie. Faktem je, že v mnoha ohledech je práce strážníků a policistů hodně podobná a mnohdy i zcela totožná (např. služba pořádkové policie), ale na druhé straně existuje v práci a postupech obou složek řada rozdílů. Nelze vše z praxe PČR implementovat do praxe obecní policie. Bohužel ne každý nový velitel, který přechází od PČR k OP toto chápe a bohužel to nechápu ani představitelé obcí, kteří mnohdy raději svěří vedení obecní policie téměř automaticky bývalému policistovi než dlouholetému a zkušenému strážníkovi.

Zastávám názor, že vždy je třeba myslet na to, že obě složky by měly fungovat ve vzájemné symbióze, protože je třeba si uvědomit, že jsme všichni na stejné lodi. Vždy záleží na jednotlivcích a nelze všechny „házet do jednoho pytle“.

A co tedy dál?

Článků, vizí a návrhů týkajících se obecní policie existuje opravdu hodně. Společně mají to, že většina z nich časem zapadla a dál se jede v „zajetých kolejích“. Myslím ale, že s většinou z vás se shodnu na tom, že obecní policie by do dalších let měla projít razantní změnou.

V první řadě je potřeba vytvořit koncepci obecní policie na celostátní úrovni. Politici by se měli jednoznačně shodnout na tom, co od OP vlastně očekávají, jaké postavení a zařazení by měla mít v rámci bezpečnostní politiky státu a kam by se měla tato instituce do budoucna ubírat.

S tím pak jednoznačně souvisí nutná změna legislativní. A to změna zcela zásadní a komplexní. Spiš než k novele zákona se přikláním k vytvoření nového zákona o obecní policii, podobně jako tomu bylo u zákona o Policii ČR. Legislativní změna pak jednoznačně musí nastat i v souvisejících zákonech a právních normách (prováděcí vyhlášky, BESIP, TOXI atd.).

Je třeba, aby byly jasně vymezeny rovněž povinnosti státu a samosprávy vůči OP. Nelze se k obecní policii chovat stále jako k „nechtěnému dítěti“ a využívat ji, jak se zrovna komu hodí. Je třeba se postavit čelem i k sociálnímu zajištění strážníků. Není možno jen suše konstatovat, že výsluhy jsou nemyslitelné, protože strážníci OP jsou

zaměstnanci obcí, a nelze je tudíž platit ze státního rozpočtu a že obce na výsluhy nemají prostředky. Je nepřijatelné odbyť strážníky OP jen směšným a nespravedlivým odchodným, které se nařídí platit obcím. Nelze také jen mluvit o možnosti předčasných odchodů do důchodu, ale je potřeba konat. Návrhů na zlepšení podmínek (jak sociálních, tak legislativních a pracovních) je opravdu dost, ale je třeba, aby se jimi „někdo“ začal konečně a důsledně zabývat.

Každopádně je třeba, aby všechny případné změny byly navrženy s rozumem, pečlivě uváženy a zhodnoceny jejich dopady a důsledky, aby byly projednány se všemi dotčenými subjekty a zejména aby se na jejich přípravě a projednávání aktivně podíleli odborníci a praktici. Z toho je zřejmé, že takové změny nelze provést za pár měsíců, ale na jejich přípravu a realizaci bude nutný delší čas.

Dokud se však strážníci nedokážou sjednotit a dát nahlás najevo svou nespokojenost s tím, jak je na ně nahlíženo a jaké mají podmínky k práci, pak se nikdy nic nezmění. A je potřeba dávat to najevo jak komunálními, tak státními politikům a úředníkům.

Mgr. Ondřej Mundl

předseda výkonného výboru pro městské a obecní policie UBS
a velitel městské policie Jaroměř

PROFESIONÁLNÍ ŠKOLENÍ ÚKLIDU A SANITACE

Zaškolíme úklidové pracovníky

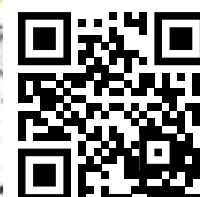
Navrhujeme optimální postupy a produkty

Vypracujeme hygienické a sanitační plány

Poradíme s účinnou dezinfekcí objektu

Nastavíme komplexní úklidový plán

Pomůžeme s výběrem pracovních pomůcek

**Kontaktujte
odborné
poradce**

www.cormen.cz

CORMEN
academy

CORMEN s.r.o.

Průmyslová 1420, Bystřice nad Pernštejnem
e-mail: info@cormen.cz, tel.: +420 565 400 300

ÚKLID A DEZINFEKCE — SPRÁVNĚ A EFEKTIVNĚ

V některých případech nebylo vyhnuto. Vhodné dezinfekční prostředky chyběly a použít se muselo to, co bylo k dispozici. V současné době je však situace jiná a je třeba začít dělat věci správně a efektivně.

I z těchto důvodů se společnost Cormen, s. r. o., renomovaný výrobce profesionální úklidové chemie, věnuje poskytování odborného servisu zákazníkům ze všech odvětví v oblasti čištění, úklidu a dezinfekce. Prostřednictvím týmu odborných poradců předává své zkušenosti jejich provozním manažerům a úklidovým pracovníkům. Odborní poradci jsou zkušení ve všech oblastech úklidu, ať už jde o školy, sociální zařízení, nemocnice, výrobní a průmyslové objekty, sklady a logistické firmy, hotely, bytové domy, kancelářské budovy nebo třeba bazény, wellness a fit centra. Praktickými ukázkami a školeními pomáhají a předávají své znalosti buď přímo v provozu těchto firem, nebo připravují tematická školení dle potřeb zákazníka ve vlastních školicích prostorách.

Úklid jako moderní odborná disciplína

Stejně jako ostatní profesní obory dospěl dnešní moderní úklid do stádia odborné disciplíny, která má svá pravidla a zákonitosti. Tento vývoj podnítilo jednak používání nových konstrukčních materiálů se sice atraktivním vzhledem, ale podmíněným vysokými nároky na ošetření, a jednak vyšší společenská poptávka po čistotě a legislativní nároky na hygienu a dezinfekci.

Tento trend vyvolal zvýšené nároky na kvalifikaci a celkovou úroveň úklidového personálu. S růstem mezd přirozeně stoupají i požadavky na růst výkonu a produktivity práce. Tento růst se dá dlouhodobě zabezpečit nejlépe použitím moderních pracovních postupů a maximálním využitím techniky a účinných chemických čisticích prostředků. Růst kvalifikace pracovníků úklidu na všech úrovních s sebou nese lepší využití účinné chemie a funkcí úklidových strojů, dodržování pravidel bezpečnosti práce a eliminuje rizika poškození čistěných ploch.

Cormen, s. r. o. tak formou odborného poradenství, zaměřeného na individuální potřeby každého jednotlivého

zákazníka, přináší velmi zajímavou přidanou hodnotu. Již několik let předává zkušenosti z oboru v rámci CORMEN ACADEMY, projektu vzdělávání vedoucích pracovníků, na školeních pořádaných přímo ve výrobním závodě v Bystřici nad Perštejnem anebo školeními v praktickém provozu, kdy po stanovení konkrétních postupů na míru danému provozu je teoreticky i prakticky zaškolen vlastní úklidový personál.

Ve spolupráci se zákazníkem je tak docíleno zvýšení kvality úklidu a dezinfekce. Projekt tím pomáhá zákazníkům nejen správně a efektivně používat úklidové prostředky, ale i usnadnit a ulehčit jim práci při úklidu, včetně zajištění její bezpečnosti, dodržení všech předpisů, norem a s důrazem na úsporu nákladů. Zákazník se tak může lépe zaměřit na své vlastní aktivity a starosti se správným nastavením úklidu nechat na nás.

Jak připravit Plán úklidu a Hygienické plány?

Díky spolupráci s odborným poradcem mohou být pro každý konkrétní objekt nastaveny Plány úklidu, které významně usnadní komunikaci a jasně určují, kdo má co, kdy, jak a čím provádět. Jsou také skvělými pomocníky při zaškolení nových pracovníků – představují ve své podstatě náplň práce.

Pracovní postupy v naší praxi nazýváme Hygienickými (sanitačními) plány. Tým CORMEN, s. r. o. je pro své zákazníky zpracovává individuálně a na míru pro jednotlivé oblasti úklidu, se zohledněním situace daného provozu.

Je dobré, aby pracovníci měli tyto pokyny neustále na očích a k dispozici. Ideální umístění je v úklidových místnostech. Značně pak usnadňují i práci předáků a manažerů a omezí časté a mnohdy zbytečné dotazy. Zlepší také možnost kontroly vykonané práce, na vykonal – nevykonal, provedl dobře – nedostatečně. Pro případ zaměstnávání cizinců jsou pokyny zpracované i v obrázkové podobě, s minimem textů.

Aktuálnost pracovních postupů je třeba pravidelně revidovat. Odborný poradce tak pravidelnou kontrolou dává zákazníkovi zpětnou vazbu, zda jsou dostatečné, efektivní a aktuální a také

zda jsou daným počtem pracovníků reálně proveditelné. Pokud se tak pravidelně nečiní, stává se proces neefektivním, a tím i nákladnějším.

Jak na efektivní odstranění nečistot?

Klíčovou součástí Hygienických plánů je správné nastavení vhodné úklidové chemie a její koncentrace.

Chemické prostředky úklid nejenom umožňují, ale také jej i výrazně zrychlují, čímž jej zlevňují a zproduktivňují. Úkolem úklidové chemie je, aby co nejrychleji prostoupila ulpělou nečistotou a uvolnila ji do roztoku, který ji následně za pomoci mechanického působení odplaví. Aby však správně a dle očekávání působila, je důležité dodržení předepsaných koncentrací.

Další důležitou vlastností úklidové chemie je hodnota pH. Udává, zda je prostředek kyselý, zásaditý nebo neutrální. Neutrální je hodnota pH 7, kteroužto hodnotu má například čistá voda. Směrem k nule roste kyselost, hodnotu pH 1–2 mají již silné kyseliny, směrem výš pak roste zásaditost, pH 13–14 mají silně zásadité roztoky. Striktně podle pH se například musí rozlišovat prostředky vhodné na keramiku nebo na kovové předměty. Nesprávná volba a použití nevhodných postupů může kovové nebo nerezové vybavení nevratně poškodit.

Čím vzdálenější číslo od sedmičky je, tím je látka z pohledu BOZP nebezpečnější. Bez rukavic lze pracovat s roztoky zhruba od pH 5 do pH 9. Mimo tento rozsah musí být pracovníci proškoleni na práci s „nebezpečnými chemickými látkami“ a používat vhodné ochranné pomůcky.

Při práci s chemickými prostředky je potřeba dodržovat některá pravidla a zásady. Především je třeba si uvědomit, že každý přípravek má své určité použití. Korigovat lze pouze jeho koncentraci, a to jen dle doporučení v Hygienických plánech. Zásadně se vyhýbáme mísení různých prostředků.

Dezinfekce – téma současnosti

Dezinfekce je samostatnou kategorií, která má v úklidu zejména v době současného pandemického ohrožení nezastupitelné místo. Zpravidla navazuje

na úklid, ale aby vůbec plnila svůj účel, je u ní nutno přesně dodržovat správný postup. Na rozdíl od úklidu, který je parametricky měkkou kategorií (může být sporné, co je a co již není uklizeno), je dezinfekce naprosto striktní – je to v podstatě chemická válka, kde se rozhoduje, v jaké míře se nám podaří snížit škodlivé či nebezpečné mikroorganismy na přijatelnou úroveň.

Platí zde tyto zásady:

- dezinfikovat lze pouze vyčištěný povrch, takže dezinfekci musí předcházet kvalitní úklid,

- dezinfekce se na povrch nanese a nechá požadovanou dobu expozice působit,

- v průběhu expozice musí plochy zůstat bez pohybu, nesmí se ničím otírat, pocházet apod.,

- po uplynutí expoziční doby je plocha vydezinfikovaná.

Dezinfekčních látek existuje celá řada a jsou voleny podle očekávaného účinku působení a i s ohledem na materiál snášenlivost. U výběru dezinfekčních prostředků je nezbytné prostudovat technickou dokumentaci, aby uživatel vybral vhodný typ prostředku a došlo tak k očekávané eradikaci. A právě s celým nastavením dezinfekčního plánu a výběru správné chemie pro dezinfekci je výhodné využít odborného poradenství CORMEN, s. r. o.

Profesionální čisticí a dezinfekční prostředky

Prostředky určené pro profesionální použití se od běžných domácích úklidových prostředků běžně dostupných v maloobchodní síti liší vysokou koncentrací a podstatně vyšším účinkem a efektivitou. Pro své použití vyžadují kvalifikovaný personál, v případě použití nebezpečných chemických látek ke speciálním pracím i jeho bezpečnostní proškolení.

Společnost Cormen uvedla na trh vedle běžných čisticích prostředků značky Krystal i novou komplexní řadu moderních profesionálních prostředků značky Cleamen. Jejich obliba postupně rostla jak v České republice, tak v okolních zemích a v současné době patří u profesionálů mezi nejpoužívanější čisticí prostředky.

Značka Cleamen je v současnosti v podstatě synonymem pro celý úklidový systém. Zahrnuje nejen samotné prostředky, ale také aplikační, úklidové a ředící pomůcky a zařízení. Nedílnou a stále více využívanou součástí tohoto systému je právě komplexní školicí a poradenský servis, tedy CORMEN ACADEMY. Tým odborných poradců

Hygienický plán - bazén					CORMEN	
Sprchy, umývárny, WC						
Střed	Úklad	Prostředek	Dávka	Postup	Poznámky	
	deniš	CLEAMEN 640	100 ml / 10 l		Dnešní deniš: Počítu vstříkám vodu na umývárny místo nanesu v sprchách 30 s roztokem, nechám chvíli působit a potom vše opláchnu a stáhnou vodu do jímky.	
	1x týdně	CLEAMEN 442	60 ml / 10 l		Dnešní deniš: Počítu vstříkám vodu na umývárny místo nanesu v sprchách 30 s roztokem, nechám chvíli působit a potom vše opláchnu a stáhnou vodu do jímky.	
	deniš	CLEAMEN 110	neředí		Dnešní deniš: Počítu vstříkám vodu na umývárny místo nanesu v sprchách 30 s roztokem, nechám chvíli působit a potom vše opláchnu a stáhnou vodu do jímky.	
	deniš	CLEAMEN 100/200	4 ml / 1 l		Výsledek vstříkání: Počítu vstříkám vodu na umývárny místo nanesu v sprchách 30 s roztokem, nechám chvíli působit a potom vše opláchnu a stáhnou vodu do jímky.	
	deniš	CLEAMEN 410	neředí		Dnešní deniš: Počítu vstříkám vodu na umývárny místo nanesu v sprchách 30 s roztokem, nechám chvíli působit a potom vše opláchnu a stáhnou vodu do jímky.	
	deniš	CLEAMEN 310	neředí		Dnešní deniš: Počítu vstříkám vodu na umývárny místo nanesu v sprchách 30 s roztokem, nechám chvíli působit a potom vše opláchnu a stáhnou vodu do jímky.	

stále rozšiřuje obor svého působení z oblasti všeobecné úklidové i do oblastí průmyslového čištění, gastronomie, potravinářských provozů a průmyslového dezinfikování.

Je důležitá i technika úklidu?

Součástí školených postupů je i technika provádění úklidu, tedy postupy práce s úklidovými pomůckami. Ne každý pracovník například ví, že každá mikrovlnková utěrka, pokud se správně složí, má 8 až 16 použitelných stran, nebo že před mokřým úklidem vždy předchází setření prachu, zametení nebo vysátí. Není nic žalostnějšího, než pohled na zaprášenou podlahu setřenou vlhkým mopem, navíc pokud je jednobarevná a lesklá. Je tak nezbytné, aby noví zaměstnanci byli po nástupu proškoleni i v tomto směru.

Seznámení se s novými efektivními technikami úklidu usnadňuje samotným pracovníkům náročnost úklidu a jejich zaměstnavatelům mzdové náklady, které patří v úklidových službách k nejvyšším nákladovým položkám. Kvalifikovaný tým dokáže při udržení vysokého standardu čistoty a hygieny dosáhnout i úspor nákladů na nákup nového úklidového vybavení. Doporučenou údržbou úklidových pomůcek lze totiž jejich životnost a využití významně prodloužit a spolu s tím dosáhnout i vyšší kvality provedených úklidových činností. Jsou-li nastaveny přesné standardy úklidu, ten pak probíhá dle očekávání a nedochází k nešvarům, kdy úklidový pracovník užívá tzv. „své techniky a postupy“ a narušuje tak koncept Úklidového plánu v určeném objektu.

Vzdělávání úklidových pracovníků – trend dnešní doby

Rozvoj znalostí pracovníků v oboru úklidu a čištění je stále vyvíjející se proces a v praxi je třeba neustále reagovat jak na životní cyklus v daných prostorech, tak na externí okolnosti, jako je

například současná epidemiologická situace.

Úroveň hygieny úzce souvisí s ekonomikou nákladů. Pro firmy není v dnešní době snadné udržet rovnováhu mezi dlouhodobě požadovaným snižováním nákladů na služby a současně zvyšováním nároků na úroveň kvality úklidu a dezinfekce všech prostor, se kterou nebylo v původní kalkulaci nákladů na úklid vzhledem ke zvýšené aktuální míře počítáno. Často se pak v praxi setří na nesprávných místech. Nedostatky spojené se zajištěním minimální hygienické úrovně souvisí především s nedokonalým řízením procesů, ignorancí a nedbalostí pracovníků. Právě v jejich pravidelném vzdělávání a nastavení striktně daných postupů úklidu lze kýženou rovnováhu najít.

Cormen pro své zákazníky takovým odborným poradenstvím nabízí:

- nezávislý externí audit kvality provozovaných úklidových služeb
- zprávu a doporučení správných postupů úklidu, na základě uvedeného auditu
- následné zpracování hygienických, sanitárních a dezinfekčních plánů
- proškolení vlastních pracovníků nebo pracovníků úklidových agentur, které pro zákazníka službu provádějí, na předem domluvené tematické okruhy
- následné periodické kontroly kvality úklidu a zprávy z těchto kontrol

Ze strany Cormen jsou tato činnost a podpora poskytovány zdarma.

Tým Cormen Vám přeje příjemné prožití adventní doby, v plném zdraví, klidu a rodinné pohodě a v oblasti zvyšování kvality úklidu je Vám plně k dispozici na <http://cormen.cz/t/20/Poradna>.

Ing. Miroslav Kučera
školitel divize CORMEN Cleaning

ANALÝZA BEZPEČNOSTI ZDRAVOTNICKÉHO ZAŘÍZENÍ

Problematika bezpečnosti jakožto globálního pojmu je v současnosti zásadním trendem v celém světě. Od počátku globalizace ve společnosti, přes definici nového pojmu GWOT (Global War on Terrorism) až po bezpečnost v soukromém sektoru je zde evidentní závažnost a komplexnost pojmu. V domácích podmínkách můžeme vnímat nebezpečí plynoucí z terorismu či jiného závažného narušení bezpečnosti odlišně. Zejména v sektoru zdravotnictví.

Zdravotnická zařízení nabízejí specifický pohled na zajištění bezpečnosti ve smyslu stávajících ochranných opatření. Obdobná specifika prokazují i násilné útoky a jiné pokusy o narušení bezpečnosti prostředí v těchto objektech. Závažnost tématu dokazuje skutečnost, že zdravotnické zařízení lze vnímat jako měkký cíl, kde vyšší výskyt osob v nízké zabezpečeném objektu udává potenciálnímu útoku jasnou motivaci. Samotná ochrana Soft Targets je pak dlouhodobou záležitostí z hlediska zajištění bezpečnosti, s cílem naplnit vzrůstající nároky na spolupráci provozovatelů a státního sektoru, vedoucí k posilování odolnosti a spolehlivosti vůči osobám a objektům samotným.

Zdravotnická zařízení jako měkké cíle

V kontextu vhodnosti k teroristickému útoku nebo jinému napadení lze hodnotit zdravotnická zařízení právě z pohledu specifických cílů. Také je lze zařadit mezi ostatní složky IZS jakožto poskytovatele lůžkové péče v době vyhlášení krizového stavu. Významnost těchto objektů pro společnost je tedy bez diskuse velmi vysoká, a právě proto může být též vhodným či „lákavým“ cílem útočníků. Z hlediska posouzení bezpečnosti zdravotnického zařízení je v první řadě nezbytné definovat aktiva neboli hodnoty, které potřebujeme chránit. Pro zdravotnická zařízení jsou aktivy zcela jistě personál, pacienti, zdravotnické pomůcky a materiál, informační systém a objekt samotný. Z výčtu vyplývá, že zdravotnické zařízení je rozmanitým systémem, který je náchylný k hrozbám různých forem. Aktiva jsou zde hmotná (zdravotnický materiál a budova), nehmotná (informační systém) a samozřejmě personální.

Definovat hodnotu jednotlivých chráněných zájmů není z logiky věci nutné. Výčet má pouze za úkol charakterizovat rozsah zájmů zdravotnického zařízení současně s evidentním zacílením na jednotlivé zranitelnosti výše jmenovaných prvků. Pacienti a návštěvníci nemocnic a zařízení jsou zcela zásadním aktivem z obecného pohledu života a zdraví lidí coby společnosti nejvýše uznávaného chráněného zájmu. Zařízení, budovy a speciální vybavení jsou pak zásadní pro zdravotnická zařízení samotná. Jejich narušení či odcizení může mít významné dopady na chod a funkci organizace. Tato část bude nejnáchylnější k útokům vandalů či k jiné kriminální činnosti motivované majetkově. Z pohledu objektu samotného lze problematiku shrnout do podoby teroristického útoku, jehož dopady mají kombinovaný charakter. Je třeba mít na paměti, že cílem a motivací teroristického útoku bývá narušení integrity daného objektu, dosažení vyššího počtu mrtvých a značné materiální a finanční škody.

„Módním“ trendem současné doby jsou útoky kybernetické. Jejich nebezpečnost spočívá ve velmi rychlém šíření a v neschopnosti zdravotnického zařízení zastavit takový útok vlastními silami. Kyberútok, ať už z domácího prostředí nebo ze zahraničí, ochromí zpravidla chod a funkci celého objektu. Dle rozsahu a druhu softwaru narušení dochází k částečnému nebo absolutnímu výpadku interních systémů. Podle konkrétního cíle hackerů nebo softwaru robotů může být smyslem takového útoku nejen zneschopnění provozu, ale vyřazení celého bezpečnostního systému dané organizace. Těchto útoků přibývá a naše zdravotnická zařízení se s nimi setkávají v mnoha podobách a v rozličném rozsahu stále častěji.

Systém ochrany pro zajištění bezpečnosti

Je tvořen obecně prvky fyzické bezpečnosti. Jejimi součástmi jsou režimová opatření, fyzická ochrana a ochrana technická. Tento obecný základ není výjimkou ani u zdravotnických zařízení.

Systém režimových opatření lze sledovat v podstatě u všech současných zdravotnických organizací. Ať už se jedná o průchod skrze závoru s recepcí pracovníka fyzické ostrahy nebo jiného pověřeného zaměstnance, nebo o kontrolu materiálu přinášeného a odnášeného z prostoru areálu organizace. Právě případný nejednotný rozsah režimových opatření může být finální slabinou v kategorii bezpečnosti areálů a objektů patřících zdravotnickým zařízením.

Fyzická ochrana

S fyzickou ostrahou se lze setkat zpravidla v objektech důležitých pro chod státu či významných pro jeho zájmy, anebo v soukromých výrobních podnicích, kde lze tuto službu zakoupit ze zdrojů komerční bezpečnosti. Ve zdravotnické sféře není jevem častým. Přitom samotná fyzická ostraha může plnit i činnosti spojené nejen s kriminální činností. Z hlediska ochrany samotného objektu je využitelná i pro potřeby požární bezpečnosti nemocničních prostor, dohled při provádění evakuace pracovníků a pacientů či pro kontroly rizikových technických prostor. Primární úkoly fyzické ostrahy jsou ale samozřejmě právě na úseku bezpečnosti, kde strážníci, hlídači či hlídací služby plní ochrannou činnost proti odcizení či narušení daných aktiv, proti ohrožujícím jednáním pachatelů trestné činnosti v objektu, respektive působí čistě psychologicky v rámci situační prevence.

Technická bezpečnost a ochrana

V této kategorii nalezneme fungující systémy, doplňující v České republice stávající bezpečnostní strukturu. Cílem technologií je podpořit zbývající dva prvky komplexního bezpečnostního systému z pohledu fyzické bezpečnosti. Jedná se zejména o systémy elektrického zabezpečovacího systému potažmo poplachového systému narušení, elektrické požární signalizace, a nakonec systémy monitorovací a kamerové. Ve spojení s fyzickou ostrahou dodávají tyto systémy možnost predikce závažného škodlivého působení, a tedy včasného zásahu složek Policie případně vlastních personálních zdrojů.

Z hlediska ochrany objektu jako celku lze k problematice přistupovat i pasivní formou bezpečnostních prvků. V rozsahu perimetrického i místního vymezení je možné zdravotnická zařízení formátovat pro druhy obvodové, plášťové a předmětové ochrany. Tyto formy pasivních zábran, bezpečnostních dveří, skel, oken a dalších je vhodné doplnit do adekvátního bezpečnostního stavu jako celku.

Software a IT systémy

Představují v oblasti ochrany bezpečnosti objektů zcela samostatnou kapitolu. V České republice se s útoky na zdravotnická zařízení nesetkáváme příliš často. O to větší zájem veřejnosti vzbudí informace, že se něco opravdu stalo.

Již téměř legendárním příkladem násilného útoku na zdravotnické zařízení se stala střelba ve Fakultní nemocnici v Ostravě 10. prosince 2019. Ten den ráno, kolem sedmé hodiny, vešel ozbrojený muž do prostoru jedné z ambulancí a střelbou zde usmrtil šest lidí. Pět z nich zemřelo na místě, šestý na operačním sále. Zprávy o tomto útoku na nemocnici obletěly během dopoledne celou republiku i zahraničí médií, proto není v tomto článku nutné zabíhat do detailů. Z pohledu zabezpečení zdravotnického zařízení před podobným útokem se lze ovšem poučit, diskutovat o různých opatřeních.

Zcela zřejmým opatřením se zdá být kontrola osob vstupujících do objektu, zda s sebou nepřinášejí nebezpečné předměty jako zbraně, výbušniny a podobně. Z hlediska zavedení takového opatření, které je v tuto chvíli na místě, se nabízí řada otázek. Jakým způsobem zjistit, kdo má důvod a oprávnění ke vstupu do objektu? Jak zjistit, aby se všichni vstupující kontrole podrobili? Kdo bude pacienty a návštěvníky kontrolovat? Které objekty budou takto zabezpečeny? Kdo a kolik za toto opatření vůbec zaplatí? Po zhodnoce-

ní všech aspektů kontroly vstupujících osob nelze než dojít ke zjištění, že zavedení takového opatření není vůbec jednoduché a jasné, jak by se na první pohled mohlo zdát. To, jak lze na ozbrojený útok reagovat a jaká opatření jsou vhodná, může být jistě předmětem dlouhé diskuse.

Poměrně snadno aplikovatelnou a nijak moc finančně nákladnou variantou jsou v tomto smyslu školení personálu zdravotnického zařízení, jak se v případě podobného útoku zachovat, jak reagovat. K tomu by mohly pomoci i složky IZS spolu s aplikací „Souboru typové činnosti složek IZS číslo 14 – Útok aktivního střelce“, kde jsou popsány veškeré činnosti a specifika zásahu. Zde vidíme velkou možnost inspirace a spolupráce s konkrétním zdravotnickým zařízením.

Kyberútoky

Útoky na IT infrastrukturu zdravotnických zařízení neboli kyberútoky se stávají stále více atraktivními. Mezi ně můžeme v prostředí naší republiky zařadit například útok na Fakultní nemocnici v Brně 13. března 2020 nebo útok na nemocnici v Benešově 11. prosince 2019. V obou případech se dostal virus do interního informačního systému nejspíše skrze email, který jeden ze zaměstnanců nemocnice otevřel jako důvěryhodně vypadající zprávu. O původech a záměrech takových virů není mnoho přesných informací, spíše se jedná o domněnky a spekulace, proto není na místě je zde zmiňovat detailně.

Zdravotnická zařízení mohou být pro kybernetické útoky snadným cílem nejčastěji z důvodu zastaralého IT vybavení a zastaralých informačních systémů. Zásadní slabinou narůstajícího nebezpečí je velký počet členů personálu, kteří mohou nebezpečný virus do počítače nebo celé sítě stáhnout. Navíc je v důsledku rychlosti a „neviditelnosti“ šíření viru systémem složité identifikovat vstupní brány do interní sítě. Ještě složitější je pak zjišťování původu viru a hledání pachatele, který se oproti jiným způsobům útoků může nacházet na zcela opačné straně planety.

Forem kybernetických útoků je také více. Některé mají za cíl odstavit systémy zdravotnického zařízení, jiné je zase zahltit, další například získat přístup k citlivým informacím a databázím a požadovat pak za ně výkupné.

Problematikou kybernetických útoků se zabývá Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost, který již nějakou dobu před těmito útoky na zdravotnická zařízení varuje. Při řešení a odhalování jednotlivých útoků spolupracují také s kybernetic-

kou sekci Národní centrály pro odhalování organizovaného zločinu.

Zdravotnická zařízení i jejich IT infrastruktura se snaží posouvat dopředu a učit se způsobům, jak se útokům účinně bránit. Jako příklad můžeme uvést nemocnici v Karlových Varech, která útoku v dubnu letošního roku úspěšně odolala.

Problematika zabezpečení zdravotnických zařízení je velice obsáhlá a dalo by se na ni nahlížet z různých úhlů pohledu. Obecně však platí, že zdravotnická zařízení mohou být atraktivním cílem útočníků z podstaty svého poslání. Motivací útoku může být nejen efekt ochromení fungování zdravotnického systému, kdy dojde například k přerorganizování příjmu pacientů od zdravotnické záchranné služby, ale i efekt psychologický. Zdravotnická zařízení jsou společností vnímána jako místa, kde naleznou pomoc nebo úlevu v případě potřeby. Pokud tedy dojde k útoku na takový objekt, vyvolává to pocit bezmoci a nejistoty ve zdravotnickou pomoc i v případě jiné, často banální události. Který ze zmíněných efektů je pro společnost závažnější, je předmětem dlouhé diskuse.

Zdravotnická zařízení lze tedy před různými hrozbami chránit obecně více způsoby. Při nastavování specifického systému ochrany objektu je proto nutné v první řadě definovat hrozby, které konkrétní zdravotnické zařízení ohrožují. A na tyto hrozby pak reagovat odpovídajícím způsobem zabezpečení objektu.

V současné době koronavirové pandemie může mít jak fyzický, tak kybernetický útok na zatížené zdravotnické zařízení obzvlášť devastující následky. Může ohrozit nejen znemožnění příjmu nových pacientů, ale přímo i životy pacientů. Psychologické aspekty případných útočníků je velice složité identifikovat v obecné rovině a absolutní připravenost v této oblasti není v současné společnosti a systému možná. Zdá se, že nejschůdnější cestou ke zvýšení IT odolnosti zdravotnické sféry je dlouhodobá finanční a odborná investice, která se ovšem musí dostat ke všem zdravotnickým organizacím.

Ing. Petr Mirovský

Ing. Hana Petřeková

absolventi magisterského studijního programu Civilní nouzové plánování
Fakulty biomedicínského inženýrství
ČVUT v Praze,

v současné době doktorandi též fakulty v oboru Civilní nouzová připravenost se zaměřením na bezpečnostní systém státu a komerční bezpečnost

PEPŘOVÝ SPREJ – EFEKTIVNÍ POMOCNÍK PŘI SEBEOBRAŇE

V současné době patří pepřové spreje k velice oblíbeným prostředkům sebeobrany v civilním sektoru, ale také jako donucovací prostředek v rámci ozbrojených složek. Málokdo ovšem projde výcvikem, a tak lidé často nevědí, jaký typ obranného spreje vlastně mají, na jakou vzdálenost funguje a neznají ani další důležité zásady pro jeho efektivní použití. A s neinformovaností v oblasti obranných sprejů se bohužel často setkáváme i u příslušníků ozbrojených složek.

Mgr. Jindřich Petřík, instruktor KRAV MAGA CONCEPT – SAMI Combat Systems a hlavní instruktor a majitel Krav Maga Centra v Českých Budějovicích, se výuce sebeobrany věnuje přes deset let a v rámci kurzů často zařazuje i výuku efektivního použití obranného spreje. „Máme vyzkoušeny téměř všechny spreje na českém trhu. Zajímá nás mechanismus použití, obsah a s ním související doba použití, skupenství účinné látky, dosah a účinnost spreje. S kolegou Petrem Kabourkem jsme natočili i nějaké testy sprejů – například test efektivnosti spreje přes roušku, zkoušce jsme podrobili také pěnový sprej a jeho účinky na ostatní osoby v místnosti.“

Účinná látka OC

Pokud budete vybírat pepřový sprej, je důležité podívat se na velikost, typ, a hlavně vždy zvolte takový, který obsahuje výtažky z kajenského pepře. Takový typ pepřového spreje se označuje OC (Oleoresin Capsicum nebo Kapsaicin) a narozdíl od ostatních slzných plynů CN a CS fungují jeho účinky i proti osobám pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a všem osobám se sníženým prahem bolesti. Pokud OC sprejem zasáhnete sliznice, účinek je spolehlivý a okamžitý. Látka kapsaicin způsobuje dočasné oslepnutí, dušnost, dráždivý kašel a silné pálení pokožky. Oleoresin capsicum je botanický název, který označuje paprikovou pryskyřici obsahující substance – alkaloidy nazývané kapsaicin.

Druhy sprejů

Obranné spreje můžeme dělit například podle skupenství. Na našem trhu lze najít sprej na vodní bázi, pěnový a gelový.

U prvního zmíněného typu sprejů lze rozlišit dva druhy – aerosolový (FOG) a tekutý (JET).

Sprej označovaný často **FOG** vytváří

aerosol či mlhu. Tento typ spreje má dosah zhruba 1,5 m a vytváří mlhový oblak. Výhodou je velká šance na zasažení agresora i bez přesného zamíření. Nevýhodou však je, že i při menším větru může dojít k odvanutí účinné látky mimo útočníka či přímo k zasažení obránce. Při použití v místnosti pak dojde k rychlému rozptylu a zasažení všech osob v místnosti.

Na vodní bázi funguje i tzv. tekutá střela neboli **JET**. Látka vychází proudem do vzdálenosti až 5 m. Samozřejmě s klesajícím tlakem v nádobce se vzdálenost postupně zkracuje. Výhodou je možnost použití na delší vzdálenost, ovšem je zde potřeba míření a zasažení agresora do obličeje. Při použití v místnosti rovněž dochází k rychlému rozptylu a k zasažení všech dalších osob v místnosti se nacházejících. Je tedy důležité nepoužívat tento sprej na vzdálenost kratší 1 m, protože v důsledku silného proudu může dojít k odrazu kapek účinné látky zpět k obránci!

Dalším typem je pěnový sprej, který bývá označován jako **FOAM**. Po použití výjde ze spreje oblak oranžové pěny až do vzdálenosti 4 m. Výhodou je snadnější zasažení útočníka než u typu JET, pěna je navíc mazlavá, takže při snaze vytřít si ji z očí si ji útočník vtírá více hlouběji. Při použití v místnosti navíc není tak silný rozptyl, a ostatní osoby tak neinhaliují látku v takovém množství.

Posledním druhem je gelový sprej, označovaný jako **GEL**. Vlastnostmi se velice podobá typům JET a FOAM – funguje do vzdálenosti 5 m, je více mazlavý, takže dochází k postupnému vtírání do očí. V místnosti má podobné vlastnosti jako pěna, při použití na krátkou vzdálenost nedochází k jeho odrážení zpět k obránci.

„Z těchto typů se dá jednoznačně nejvíce doporučit sprej ESP Tornado (JET), který má navíc velice efektivní svítlnu. Dále můžeme doporučit pěnový a ge-

lový sprej od firmy SABRE RED. Určitě je i důležité množství látky ve spreji. Ze svých zkušeností doporučuji množství 50 ml a více.“

Sprej nefunguje, jak má?

Někteří lidé si neuvědomují, že sprej má expirační dobu a často s sebou nosí sprej i několik let prošlý. Přitom expirační doba účinné látky má velký vliv na účinnost samotného spreje! Při použití prošlého spreje se může stát, že útočníka postříkáte pouze páchnoucí tekutinou, která však nemá účinky, jež od spreje požadujeme a v dané situaci očekáváme. Prošlá expirace může mít vliv i na tlak v nádobě. Může se stát, že sprej sice nebude použitý, ale hnací plyn již nebude schopný látku ven vytlačit. Toto se může stát i při mechanickém poškození spreje, způsobeném například pádem spreje na zem, nebo pokud sprej ponecháme delší dobu v horkém či mrazivém počasí v autě.

„Na jednom kurzu sebeobrany pro ženy nám účastnice přinesla sprej, který zapomněla v kapse kalhot a ten pak prošel pračkou. Tento sprej jsme vyzkoušeli a funkční bohužel nebyl.“

Na co si dát pozor

Důležitá je tedy již zmíněná expirační doba, dále aby sprej neměl žádný viditelný defekt (promáčklina, prasklina). Pozor také na již použitý sprej! Po použití již sprej nevracejte do kabelky, batohu či pouzdra, abyste si ponechali zbytek „napříště“. Nikdy totiž nevíte, kolik látky ve spreji zůstalo, zda v něm bude dostatečný tlak atd. Proto doporučujeme zakoupit po použití vždy sprej nový. Totéž doporučujeme, pokud se vám sprej aktivuje v kabelce, kapse či pouzdru omylem – poškozený si pak můžete cvičně vystříkat někde venku.

Mgr. Jindřich Petřík

ZBRANĚ V DĚJINÁCH

(1. ČÁST)

Zbraně provázejí lidstvo od samého počátku. Nebýt zbraní, nestal by se člověk tím, čím je, a nestal by, obrazně řečeno, na vrcholu potravního řetězce. Celá civilizace vznikla tedy na základě umění použít cokoli jako účinnou zbraň. V okamžiku vzniku kvalitních zbraní se také objevily snahy zamezit přístup k nim, a to jak běžným lidem, tak i cizím společnostem.

Na úplném začátku celého příběhu musíme začít (v kontextu dnešní doby) těmi „neprimitivnějšími“ zbraněmi. Kyje, kameny a jiné „přírodniny“ sloužily v nejstarších dobách jak k obraně před predátory, tak k lovu. Je nutno považovat za samozřejmé, že tyto zbraně byly používány jednak proti soupeřníkům¹ a jednak proti nepřítelům. V počátečních stádiích lidského putování po naší planetě byly však konflikty s nepříteli spíše nahodilé, protože hustota osídlení byla velice nízká.

V pozdějším období již docházelo ke sporům o zdroje, tedy o loviště. Nezmiňujeme se ještě o trvalých usedlostech, protože jde o společnost tzv. sběračů a lovců. Takové tlupy se pohybovaly v širokém regionu a zbraně používaly k lovu, nebo k vyřizování sporů uvnitř společenství. Pokud došlo ke střetu s jinou obdobnou tlupou, zbraně byly použity proti jejím příslušníkům. Zajímavé je v takovém případě nebrali. Daleko výhodnější bylo je použít jako zdroj bílkovin neboli zdroj potravy. K cíleným útokům na osady začalo docházet až spolu se vznikem zemědělství, tedy v období 10 500–4 500 let př. n. l.

Člověk se časem vyvíjel a zdokonaloval. Stejným tempem se měnily i zbraně. S potřebou dostihnout rychlejší tvory nebo je zasáhnout na delší vzdálenost se začaly objevovat nové, pro svou dobu dokonalejší zbraně. Mezi takové patřily oštěpy, luky nebo praky. Možnosti destrukce² se tak začaly rychle rozšiřovat. Postupně se začaly k již zmíněným zbraním přidávat různé

technologické vymoženosti. Nově vznikající civilizace objevovaly rozdílné metody zpracování kovů.

Nejstarší doklady zpracování kovů pocházejí z eneolitu, přibližně z období 5. tisíciletí př. n. l., a sice z oblasti Blízkého východu. Do celého světa se pak metalurgie rozšířila podél řek a pobřeží. Používání různých metalurgických postupů při zpracovávání kovů je doloženo u mnoha kultur a civilizací. Příkladem jsou říše Středního a Blízkého východu, starověký Egypt, dávná Anatolie (dnešní Turecko), Incká říše, řecká i římská říše v antickém období evropských dějin, středověká evropská království, staré i středověké Japonsko, Čína, Indie a mnoho dalších.

Dlouho předtím, než se staly běžnými v Evropě, byla řada výrobních postupů a zařízení používaných v metalurgii známá v Číně (například vysoká pec, lití železa, výroba oceli, hydraulické kovací lis). Díky těmto pokrokům bylo dosaženo znatelného zlepšení účinnosti zbraní. Kostěné hroty byly nahrazeny kovovými, dřevo nahradil kov a vznikly tak i nové druhy zbraní, např. meče.

Přelomem ve vývoji zbraní byl pak vynález střelného prachu. Z Číny se dostal do Evropy a první zmínku o něm máme od Rogera Bacona v díle Epistola de secretis operibus artis et naturae z roku 1267. Střelný prach a zdokonalování palných zbraní znamenalo postupný zánik středověkých rytířů.

Se vznikem vysoce organizovaných společností a států se okamžitě ob-

jevily i pokusy omezit přístup lidí ke zbraním. Je zajímavé, že se to týkalo jak zbraní chladných, tak zbraní střelných a palných. Jako příklad si můžeme uvést zákaz, vydaný v Číně v letech 1067 a 1076, kdy vládnoucí dynastie Song zakázala prodávat ledek a síru a taktéž s nimi jakkoliv obchodovat.

Důvody omezení nošení a držení zbraně

Jakmile došlo k pokusům omezit držení nebo nošení zbraní a v případě palných zbraní byla omezena možnost držet střelivo či suroviny pro jeho výrobu, ihned se to projevilo v dopadech na obyvatelstvo. Ať už politických, ekonomických nebo právních. V zásadě docházelo na základě rozhodnutí mocenských struktur ke kriminalizaci obyvatelstva, k odebrání jeho majetku apod.

Důvody pro odírání přístupu ke zbraním byly různé, ale v zásadě se za nimi vždy skrýval strach vládnoucí skupiny z obyvatelstva.

Mezi takové důvody patří především:

- strach z možných povstání porobeného obyvatelstva na dobytých územích

- neklidná situace ve vlastní zemi, strach z občanské války, povstání, revoluce

- udržení monopolu na určitý druh zbraně, střeliva (viz čínský zákaz exportu síry a ledu)

- situace, kdy se pod tzv. humanitárními důvody skrývá obava před příliší

¹ Druh v putování, strážce, spolupoutník, spolecestující. Dobrý slovník [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <http://www.dobryslovník.cz/cestina?souputn%C3%ADk>

² Zničení, rozklad, porušení. Dobrý slovník [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <http://www.dobryslovník.cz/cestina?destrukce>

³ Pozdní doba kamenná. Dobrý slovník [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <http://www.dobryslovník.cz/cestina?eneolit>

samostatnými občany a snaha zamezit obcházení státních mocenských složek; v zásadě vytváření státního monopolu na použití násilí

- omezení možnosti tzv. krevní msty, tedy snaha zamezit útokům ve větším rozsahu

- náboženské rozbroje

Pokud podrobíme výše uvedené důvody i zcela běžné analýze, lze za všemi nalézt (s výjimkou posledně uvedené) již zmíněný strach vládnoucích vrstev z ozbrojených občanů. V zásadě jakékoliv omezování držení či nošení zbraní poukazuje na nejistotu vládnoucích vrstev a pochyby o způsobu jejich vlády. Lze to vysledovat ve všech úpravách přístupu lidí ke zbraním, a to již od nejstarších známých časů. A co se týče důvodů náboženských, dokládají je záznamy z dob antického Říma.

Zbraňová legislativa

Pokusy o zamezení přístupu obyvatelstva ke zbraním se táhnou celými dějinami lidstva, bez ohledu na místo a čas. Lze je nalézt v Japonsku, Číně, Evropě i Jižní Americe. Paradoxně nejstarší pokusy o omezení přístupu ke zbraním se neodehrávaly v Severní Americe, a to zejména z toho důvodu, že tamní společnost nedosahovala před objevením evropskými conquistadory dostatečné civilizační úrovně, která by skýtala podmínky pro vznik vysoce organizovaných společenství. Snahy o zákaz nebo omezení určitého druhu zbraní lze totiž vysledovat pouze v organizované společnosti.

Řím

Již v dobách antického Říma se objevily pokusy omezit držení či nošení zbraní. Po období násilí, které doprovázelo poslední období republiky, se vládnoucí vrstvy rozhodly uzákonit pravidla upravující používání zbraní. Tyto zákony byly zaměřeny na určité vrstvy obyvatelstva nebo na konkrétně vymezená území.

Uvnitř samotného antického Říma se nacházela posvátná oblast, kam bylo zakázáno vcházet se zbraněmi dokonce pod přísnými tresty. Zbraně zde prostě neměly místo. Tato oblast se nazývala „pomerium“. Vojáci byli se svými zbraněmi vykazáni na Martovo pole⁴ – jediné tam se mohli podrobovat výcviku. Tento zákon, který měl válku dostat tzv. ven z města, byl prosazen roku 81 př. n. l. diktátorem Sullou. Jeho cí-

lem bylo omezit v Římě rozmáhající se ozbrojená násilí a loupeže.

Vzrůst násilí v období končící republiky (v 1. století př. n. l.) si vynutil modifikaci tohoto zákona. V roce 52 př. n. l. tento zákon zcela porušil Pompeius, když do města přivedl armádu, aby tu tzv. nastolil pořádek. Přivedl do města vojáky, ale zároveň zakázal civilistům nosit (pouze nosit) ve městě zbraně. Později, za císaře Octaviana Augusta, bylo vybraným jednotkám povoleno nosit zbraně i uvnitř města – šlo o městské strážníky, hasiče a tělesnou stráž – pretoriány.

Císař Augustus nevěřil, že více zbraní znamená větší bezpečnost, a nošení zbraní pro jiné účely než lov, cestování a plavbu proto zákonem Lex Julia de Vi zakázal. Císař Augustus byl velmi úspěšný a během roku se mu podařilo potlačit banditismus⁵ a navrátit do Říma všeobecnou veřejnou bezpečnost. Je potřeba ovšem zmínit, že výše uvedený zákaz byl pouze jedním z opatření týkajících se zbraní.

Středověk

Ve středověku zaznamenáváme mnoho pokusů omezit držení a zejména nošení zbraní. Za zmínku stojí např. nařízení krále Václava II. z roku 1287, jímž zakázal nosit zbraně obyvatelům Prahy. Bylo to v souvislosti s příjezdem jeho manželky královny Guty do Prahy. Toto nařízení však platilo pouze jeden rok. Na ně pak navazovalo další, z roku 1327, kdy již českému království vládl Jan Lucemburský. To povolovalo nošení meče nebo dýky pouze osobám s trvalým pobytem ve městě a s majetkem vyšším než 10 hřiven⁶. Toto nařízení tedy začalo rozlišovat obyvatelstvo podle majetku. Snaha omezit nošení zbraní se však minula účinkem, protože nosit zbraně se stalo velkou módou, a to až tak dalece, že tzv. „kordíky“ nosily i ženy.

Další významnou zajímavostí je tzv. právo kuší. Šlo zejména o to, že kuše (rozšiřovala se v Evropě přibližně od 10. století n. l.) byla natolik devastující, že v roce 1139 bylo na lateránském koncilu její použití proti křesťanům zakázáno. Obdobný zákaz postihl také luky. Tento zákaz nebyl však dodržován, jak o tom nakonec svědčí i bitva u Kresčaku, kde byly obě zbraně použity.

Z hlediska dostupnosti zbraní hrály velkou roli tzv. zbrojnice⁷. Ty byly městské a hradní. Městské zbrojnice byly urče-

ny pro vycvičené vojáky a pro měšťany nebo také jako zbrojní sklad pro královské vojsko. Hradní zbrojnice sloužily zase převážně pro hradní čeleď, která byla cvičena pro obranu opevněného místa. Jednou ze základních povinností městského obyvatelstva byla ve středověku právě obrana města a opatrování císařských zbraní, které měly měštům sloužit v případě konfliktu. Z toho důvodu začal císař římský a král český Karel IV. již od počátku své vlády s cíleným budováním zbrojnic v královských městech.

Renesance

Jako typický příklad dobového uvažování, které je však z dnešního pohledu silně nadčasové, lze uvést renesančního myslitele Niccola Machiavelliho a jeho dílo Vladař. Nahlédnutí do uvažování tehdejších vládnoucích vrstev nabízí i citát zmiňovaného myslitele: „Proti ostatním říším se vladař může bránit dobrými zbraněmi a dobrými přáteli; když má vladař dobré zbraně, má i dobré přátele.“

České království

Za první pokus o omezení palných zbraní v českých zemích lze považovat tzv. Svatováclavskou smlouvu z roku 1517. Ta v zásadě omezovala nošení zbraní všem stavům. Na druhé straně doporučovala držení palných zbraní pro účely obrany vlastní i městské.

V roce 1524, v době panování krále Ludvíka Jagellonského, došlo k dalšímu pokusu o omezení palných zbraní na území koruny české. Šlo o Zřízení o ručnicích, které mělo být náhradou za Svatováclavskou smlouvu. V tomto dokumentu bylo zakázáno nosit palné zbraně pod různými tresty, jakými byly například finanční postihy nebo vězení. Zákaz se týkal jak osob světských, tak i duchovních.

Německé státy

V 15.–16. století n. l. bylo pro německé státy vlastnění a nošení zbraní příznačné. Rozšířené byly zbraně zejména mezi obyvateli menších měst a usedlostí. Enea Silvio Bartolomeo Piccolomini, pozdější papež Pius II., sloužil jako agent papežského úřadu a také jako farář v několika německy hovořících městech a vévodstvích. V roce 1444 si všiml, že každá vážená domácnost byla sice vyzbrojena, ale dovednosti v zacházení se zbraněmi byly spíše výjimečné. Zatímco jinde byly

v této době zbraně vyhrazeny jen pro šlechtu, v německých státech vlastnila piky, meče nebo palné zbraně ve svých domovech nejen šlechta, ale i měšťané a sedláci.

Všeobecné rozšíření zbraní v civilní sféře ovšem neznamenalo, že by bylo jejich vlastnictví a užívání neregulované. Menší společenství neměla sice v tomto směru kodifikované zákony nebo pravidla, platila v nich ale pravidla nepsaná a tradice, které v mnoha případech působily lépe než psané zákony. Občané mohli být pokutováni a v případě násilí trestáni i jiným způsobem. Tehdejší pravidla však byla zcela odlišná od moderní zbraňové regulace. Při studiu místních archivů a kronik bylo zjištěno, že občané byli častěji pokutováni za špatný technický stav zbraně než za její ilegální vlastnictví.

Typickým příkladem, jak společenství organizovalo vlastnictví a používání zbraní, byly místní městské milice⁸. Tyto milice existovaly svého času po celé Evropě a často hrály velmi významnou roli. Obzvláště v rozdrobených a decentralizovaných oblastech, jako byla např. Svatá říše římská. Hrály důležitou roli zejména v oblasti občanské a komunitní sebeobran. Bez zbraně a vůle použít ji k obraně společenství se jedinec nemohl stát plnoprávným občanem.

V zásadě byl v této době sdílen ideál ozbrojeného občana napříč celou Evropou. Nicméně existovaly lokální rozdíly. Příklad na Apeninském poloostrově sloužilo v milicích méně než 7 % mužského obyvatelstva, zatímco například magistrát Norimberku občanů k vlastnictví zbraní a členství v milicích přímo vybízel. Pokud pak vezmeme v úvahu

Anglii, můžeme konstatovat, že v pozdním středověku bylo již omezování vlastnictví zbraní běžné. Nosit zbraň zde měla povoleno pouhých 2 % obyvatelstva.

Na co se můžete těšit přístě?

Německými státy v období 15.–16. století ovšem dějiny zbraní nekončí.

V dalším díle časopisu budeme pokračovat pohledem na vývoj zbraní v novodobější historii. Zhodnotíme, jaké zbraně se používaly v Evropě 17. a 18. století, v období rakouské a rakousko-uherské monarchie a přes dvě světové války se přeneseme až do poloviny 20. století a probereme situaci zbraňové legislativy v období protektorátu.

Ivo Popardowski

ABAS IPS MANAGEMENT

⁸ Domobrana. Wikipedie: Otevřená encyklopedie [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Milice>

Literatura

Český rozhlas [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/praveky-kanibalismus-jidlo-i-zastrasovani-6658611>
Wikipedie: Otevřená encyklopedie [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Metalurgie>
DinosaurBlog [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://dinosaurblog.com/2009/01/20/760277-jak-vznikl-strelny-prach/>
Forbes [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/drsarahbond/>
IWANCZAK, W. Po stopách rytířských příběhů. Rytířský ideál v českém písemnictví. Praha: Argo, 2001. ISBN 80-7203-338-7, s. 229-210.
ZBROJNICE.COM: Praktické, právní, kulturní a společenské aspekty civilního držení zbraní. [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/11/01/historie-civilniho-drzeni-zbrani-zrizeni-o-rucnicich-ceska-zbranova-legislativa-v-roce-1524/>
Leidenmedievalistsblog [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://leidenmedievalistsblog.nl/articles/a-good-guy-with-a-sword>

⁴ Oblast v Římě ve veřejném vlastnictví, velká 250 hektarů. Původně leželo Martovo pole mimo hradby města, a proto se stalo přirozeným místem k přijímání zahraničních vládců a vyslanců, kteří neměli přístup do města. Wikipedie: Otevřená encyklopedie [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Martovo_pole

⁵ Banditské jednání. Dobrý slovník [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <http://www.dobryslovník.cz/cestina?banditismus>

⁶ Platební jednotka. Dobrý slovník [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <http://www.dobryslovník.cz/cestina?banditismus>

⁷ Arzenál. Dobrý slovník [online]. 2020 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <http://www.dobryslovník.cz/cestina?zbrojnice>

MODERNÍ TECHNOLOGIE PROTI COVID-19

FIRMY NA PRACOVÍŠTÍCH ZAVÁDĚJÍ MODERNÍ TECHNOLOGIE PROTI COVID-19. SNAŽÍ SE TÍM SNÍŽIT RIZIKO, ŽE BUDOU MUSET UZAVŘÍT CELÉ PROVOZY.

Do tuzemských provozů začaly rychle pronikat nové technologie a specializované výrobky, které chrání zaměstnance a zákazníky před nákazou covid-19 na pracovištích. Firmy tak reagovaly na zájmovou výzvu Hospodářské komory, která je k tomu vyzvala, aby tím snížily riziko plošného lockdownu. V provozech se objevily kromě roušek s nanovláknennou membránou třeba i rychlé automatické měřiče teploty návštěvníků firem a zaměstnanců nebo přístroje na dezinfekci průmyslových hal ozonem.

Hospodářská komora během září aktualizovala doporučení firmám ke zvýšení prevence před šířením nákazy covid-19 v provozech. Mj. doporučila zapojit moderní technologie, přehodnotit organizaci práce, zvýšit dezinfekci provozů a nakoupit zásoby certifikovaných jednorázových ústenek, respirátorů a dezinfekce pro zaměstnance, které vystačí na překlenutí epidemie do jara 2021.

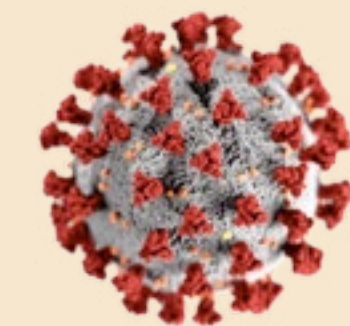
Z průběžných výsledků nového a dosud neuzavřeného šetření Hospodářské komory mezi podniky vyplynulo, že většina z nich zásobila své zaměstnance ochrannými prostředky a sanitárními pomůckami (64 %), zvýšila osvětu a podporu informovanosti zaměstnanců (49 %) a provedla změny v organizaci práce (39 %), jako je např. směnný provoz, home office nebo rozdělení zaměstnanců do týmů. Pravidelně testují své zaměstnance 4 % firem, skoro desetina firem rozšířila zaměstnanecké benefity např. o vitamíny a minerály, některé z nich i pro členy rodiny zaměstnanců.

Zároveň roste počet firem, které nově zavedly do provozu moderní technologie. Při přepočtu na všechny zaměstnavatele moderní technologie proti covid-19 už aplikovalo více než pět tisíc podniků a jejich počty nadále porostou. Nejčastěji používají ionizátory vzduchu, speciální teploměry na měření teploty zaměstnanců a technologie na interní trasování zaměstnanců.

„To je důkaz toho, že slova odborářů o tom, že by firmy nějak bránily zaměstnancům v používání moderních technologií, jsou manipulativní. Některé z nich v případě výskytu onemocnění mezi zaměstnanci dokonce dokážou anonymně a rychle dohledat osoby, které byly na pracovišti ve styku s nakaženou osobou. Tím, že se identifikuje jen ohraničená skupina spolupracovníků, lze na ně uvalit karanténní opatření, a nemusí se tak uzavírat celé provozy. To je správná cesta, jak za použití moderní techniky alespoň částečně udržet provoz,“ pochválil firmy prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý.

Příkladem takové technologie jsou chytré náramky C-19 PROTECTOR. „Náramky zaznamenávají vzájemnou přítomnost a sílu signálu mezi jednotlivými zařízeními. Při nedodržování sociálního odstupu okamžitě upozorní uživatele vibracemi. V případě zjištění nákazy lze anonymizovaná data převést na jména a předat je hygienikům,“ vysvětluje jednatelka společnosti Care Plus Service (člen skupiny Moore Czech Republic) Marcela Hrdá, jak technologie využívající bluetooth v praxi funguje.

Náramky se testovaly i v provozu Hospodářské komory. Díky tomu dokázala obratem vytrasovat jednoho ze zaměstnanců, který byl pozitivně testován. Technologie se představila na minipřehlídce desítky výrobků proti covid-19,

kterou Hospodářská komora dnes pro novináře uspořádala v pražském Florentinu.

Mezi nimi byl i automatický měřič teploty návštěvníků firem a zaměstnanců Smart Gate od společnosti Alumil. Technologie, kterou firmy umísťují u vstupu do kanceláří nebo obchodních prostor, za pomoci 18 senzorů během jedné vteřiny provede až 300 měření a vyhodnotí konečnou tělesnou teplotu s kapacitou až 60 lidí za minutu. Podobná zařízení využívají např. krajské úřady. V Evropě tuto technologii používají mj. letiště nebo vlaková nádraží.

Zatímco firmy zavádějí nové technologie, aby udržely provoz, stát místo podobného scénáře omezuje otevírací dobu úřadů, upozorňují podnikatelé. „Krizové stavy, jako je ta současná, nám ukazují, že bez digitálních technologií bychom nebyli schopni efektivně zajistit fungování některých funkcí státu. V zavádění některých opatření pro další digitalizaci bychom proto měli být rychlejší a odvážnější,“ poznamenal prezident ICT Unie a viceprezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček, který v ČR mimo jiné stál za vznikem CzechPointu nebo datových schránek.

„Když se například podíváte na to, jaké fronty vznikaly na výměnu řidičských průkazů s rizikem přenosu viru mezi lidmi, a přitom bychom už dávno řidičské průkazy nemuseli na území ČR mít u sebe, protože údaje o tom, že jsem oprávněný řidič, má policie k dispozici v evidenci řidičů, je podle mého názoru neobhájitelné, že dosud nedošlo ke změně myšlení a přístupu některých úřadů k řešení běžných životních situací,“ dodal.

Některé podniky pomáhají v boji proti covid-19 přímo státu. Do nově postavené polní nemocnice v Brně dodala více než 300 nemocničních lůžek například českoskalická rodinná firma Proma Reha. „Požadavkem státu bylo, aby zdravotníci dokázali obsloužit co nejvíce pacientů. Dodali jsme pět typů moderních lůžek, která péči o pacienta usnadňují,“ poznamenal jednatel společnosti a viceprezident Hospodářské komory Radek Jakubský. „Z obchodní-

ho hlediska byla jednání se státem tvrdá, ale korektní. Musím ocenit rychlost a přístup státu, jednání probíhala i o víkendu, smlouvu jsme podepisovali v jedenáct večer,“ shrnul. Firma výrobky vyváží do 70 zemí světa, a to i na velmi náročné trhy Blízkého východu.

Ukázky výrobků v provozech:

- **chytrý náramek C-19 PROTECTOR** pro dodržování odstupů zaměstnanců a trasování zaměstnanců v provozech (Care Plus Service, člen skupiny Moore Czech Republic)
- **nemocniční lůžko**, které výrobce Proma Reha dodal do polní nemocnice v Brně
- **automatický měřič teploty** návštěvníků firem a zaměstnanců Smart Gate od společnosti Alumil
- **roušky s nanovláknennou** membránou Respilon
- **rychlá dezinfekce ozonem** průmyslových a konferenčních prostorů, kongresových center, kin a hotelů ANNIHILATOR od ČEZ ESCO
- **ochranné polomasky** SC20001 od SYSCAE pro zdravotníky, záchranáře, hasiče, policisty, které jsou dodávány do firem Bosch, Škoda nebo Aisin
- **GSM náramky s panickým tlačítkem** pro bezpečí seniorů s aplikací od DATASYS, kterou v současnosti používá např. domov důchodců v Litoměřicích a reálně již zachránila lidský život
- **mobilní aerosolová 3D dezinfekce** pro vnitřní prostory Clean Cube, jedná se o švýcarského výrobce Steinemann, jehož distribuci pro ČR a Slovenskou republiku zajišťuje společnost Vexim s.r.o. se sídlem v Praze
- **mobilní bezkontaktní rozprašovač nanomlhoviny** Protective Cube, který eliminuje viry v dezinfikované oblasti, je ideální pro použití v kancelářích, úřadech, učebnách, jídelnách, nemocnicích, restauracích, menších provozovnách, kosmetických salonech, továrnách, používá se při běžném provozu za přítomnosti osob
- **telemedicínské řešení MEDDI app**, které mj. umožňuje bezpečné spojení lékaře s pacientem přes videohovor a chat, komunikace je šifrována
- **malá mobilní hygienická stanice** z nerezové oceli s čerpadlem pro osobní hygienu z eshop-gastro.cz

Miroslav Dīro
Tiskový mluvčí
a vedoucí Tiskového oddělení
Hospodářská komora České republiky

Přejeme Vám
spokojené, láskou
a porozuměním naplněné
Vánoční svátky. V novém roce
všechno dobré, hodně štěstí,
zdraví a úspěchů.

PF2021

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY